

**PLA D'ACCIÓ LOCAL
PER A LA SOSTENIBILITAT DE LA UAB
ACCIONS 2007-2010**

Amb el suport de:

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona
Consell Social

ÍNDEX:

1. PRESENTACIÓ	3
2. ANTECEDENTS: EL PROCÉS D'AGENDA LOCAL 21 DE LA UAB	4
3. PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT (2002-2010)	5
4. BALANÇ DEL PERÍODE 2002-2006	9
4.1. Implantació de les accions i grau de compliment	9
4.2. Valoració: Avenços aconseguits i reptes pel nou període	11
5. PROCÉS DE REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ	13
5.1. Objectius	13
5.2. Procés i metodologia	13
5.3. Resultats del procés participatiu	17
6. ACCIONS 2007-2010	20
6.1. Línia estratègica 1: Territori i medi natural	21
6.2. Línia estratègica 2: Transport, mobilitat i accessibilitat	22
6.3. Línia estratègica 3: Gestió de l'energia i de l'aigua	23
6.4. Línia estratègica 4: Gestió de residus i ambientalització	24
6.5. Línia estratègica 5: Participació i sensibilització ambiental	25
7. SISTEMA D'INDICADORS	26
8. ANNEXES	35
8.1. ANNEX 1: Programes i accions Pla d'acció (2002-2010)	37
8.2. ANNEX 2: Document de síntesi 2002-2006	41
8.3. ANNEX 3: Qüestionaris i valoracions del fòrum virtual	53
8.4. ANNEX 4: Fitxes dels resultats del fòrum presencial	59

1. PRESENTACIÓ

El present document conté el Pla d'acció per a la sostenibilitat de la Universitat Autònoma de Barcelona revisat pel període 2007-2010. Aquesta revisió ha estat realitzada mitjançant un procés participatiu i ha comptat amb el suport del Consell Social de la UAB. El Pla d'acció per a la sostenibilitat revisat ha estat presentat a l'Equip de Govern i al Consell de Govern de 25 d'abril de 2007.

Aquest nou Pla revisat dona continuïtat al Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB aprovat l'any 2002. Aquest Pla d'acció, en vigència fins l'any 2010, defineix unes accions temporitzades en tres períodes d'implantació: 2002-2004, 2005-2006 i 2007-2010. Des de la seva aprovació s'han anat implantant les accions fixades al Pla d'acció d'acord amb la seva programació. Tot i així després dels dos primers períodes d'implantació, en cinc anys on hi ha hagut nombrosos canvis tals com modificació de normativa, canvis en l'estructura de la pròpia universitat, etc., s'ha detectat la necessitat de redefinir les accions pel tercer període 2007-2010, per tal de donar resposta a la situació present de la universitat.

Aquest Pla d'acció i les actuacions que s'hi contempnen tenen l'objectiu de ser una eina pràctica que doni continuïtat a la gestió ambiental a la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i de millora contínua. Tot això buscant sempre la implicació de tota la comunitat universitària per a que aquesta tingui un paper cabdal en la presa de decisions referents als diferents aspectes ambientals de la UAB.

Dins del document s'ha inclòs un resum del procés d'Agenda 21 i del Pla d'acció vigent de la UAB, així com un balanç i valoració de la implantació del Pla d'acció fins el 2006. D'aquesta manera s'ha definit un punt de partida per afrontar aquest tercer període d'implantació. Així mateix, hi ha un apartat d'explicació del procés participatiu dut a terme entre el setembre de 2006 i febrer de 2007 que ha permès la revisió del pla i la definició de les noves propostes. Al Pla hi consten les línies, programes i accions resultants d'aquest procés, així com els indicadors de seguiment que permetran estudiar l'evolució dels diferents aspectes ambientals tractats.

Així doncs al 2007 s'enceta una nova etapa en la gestió ambiental de la universitat, amb nous reptes i objectius per assolir, i que tindrà com a base aquest Pla d'acció per a la sostenibilitat.

2. ANTECEDENTS: EL PROCÉS D'AGENDA LOCAL 21 DE LA UAB

L'Agenda Local 21 emana del capítol 28 de l'Agenda 21 aprovada per la Conferència de les Nacions Unides per al Medi Ambient i Desenvolupament (CNUMA) celebrada a Rio l'any 1992 i on s'insta a tots els municipis i a les autoritats locals d'arreu del món a redactar i executar plans d'acció per al desenvolupament sostenible. Aquesta transició vers la sostenibilitat cal fer-la en el marc d'un procés obert de diàleg i consulta amb els membres de la comunitat, a fi que el resultat de la implementació de l'Agenda 21 sigui un veritable pacte de concertació social per afrontar els complexos reptes de la sostenibilitat.

La Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) va iniciar l'any 1999 el procés d'elaboració de l'Agenda Local 21 de la UAB (AL21), seguint la metodologia aplicada en l'àmbit municipal tot tenint en compte les particularitats de la vida universitària. El projecte es va encarregar al Centre d'Estudis Ambientals¹ (en endavant ICTA), el qual va crear la Comissió 21 per tal de coordinar i realitzar el seguiment de les activitats englobades dins d'aquest procés. La composició d'aquest òrgan intentava reflectir una visió diversa i plural tant pel que fa al perfil multidisciplinar dels seus membres com per la procedència dins la universitat dels mateixos (d'àrees tècniques, sector estudiantil, polític, àmbit docent).

La primera fase del procés va consistir en l'elaboració de la **Memòria Ambiental**, document base on es va recollir la informació necessària per a analitzar l'estat ambiental de la UAB, especialment del campus de Bellaterra. Les principals problemàtiques ambientals van quedar sintetitzades al document de pre-diagnosi. El contingut de la memòria i la pre-diagnosi es va presentar a la comunitat universitària en un Primer Fòrum l'octubre del 2000. Posteriorment a aquesta presentació es van celebrar 4 sessions de discussió² obertes a tota la comunitat, durant les quals es van poder recollir les opinions i intervencions respecte les problemàtiques que suscitaven cadascun dels temes treballats.

Aquesta primera fase del procés d'Agenda Local 21 va donar lloc al document de **Diagnosi Ambiental**, que es va presentar durant el Segon Fòrum (celebrat el desembre del 2000) i a posteriors sessions informatives dirigides a diferents col·lectius de la comunitat universitària. En aquest document s'hi destaquen les mancances i potencialitats de la universitat respecte la sostenibilitat.

Com a pas previ a la redacció del Pla d'acció, es va realitzar una enquesta oberta a tota la comunitat universitària per tal de fer difusió del procés d'Agenda 21 arreu del Campus i alhora per enriquir les aportacions al debat sobre la prioritització dels problemes ambientals de la Universitat. D'un total de 428 enquestes respostes correctament, les problemàtiques que es van considerar com a més rellevants van ser el malbaratament d'energia, les males connexions en transport públic, la manca d'energies renovables i l'ús massiu del transport privat motoritzat al Campus.

Prenent com a base la Diagnosi ambiental els resultats de l'enquesta, es va iniciar un procés per a l'elaboració del Pla d'acció per a la sostenibilitat.

¹ Actualment Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA).

² Els temes que es tractaren foren territori i medi natural (24 d'octubre de 2000); ús de recursos i d'energia (31 d'octubre de 2000); mobilitat, transport i accessibilitat (7 de novembre de 2000); comunicació i educació ambiental (14 de novembre de 2000).

3. PLA D'ACCIÓ LOCAL PER A LA SOSTENIBILITAT (2002-2010)

Introducció

El Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB va ser aprovat per l'Equip de Govern el 25 de novembre de 2002 i presentat a la comunitat universitària el 5 de desembre del 2002.

Posteriorment, fou presentat al Consell de Govern de la UAB en la sessió de 27 de febrer de 2003, sessió en la qual també es va aprovar la creació i la composició de la Comissió de Seguiment de l'Agenda Local 21 de la UAB per tal de garantir-ne el compliment. En aquest sentit, cal afegir també que els indicadors de seguiment de l'Agenda Local 21 de la UAB es van incorporar dins del contracte-programa del 2003 que la UAB signa amb la Generalitat de Catalunya per al finançament de la universitat.

El Pla d'acció de l'Agenda Local 21 de la UAB és un instrument amb finalitat pràctica. Recull les conclusions de la Diagnosi Ambiental i a partir d'aquí proposa accions de millora, esdevenint el principal instrument d'actuació ambiental local que condueix cap a un desenvolupament sostenible.

L'elaboració del Pla d'acció es va basar en un mètode de participació assajat fins la data en l'àmbit municipal i que a la UAB es van denominar Consells de Participació Universitària (CPU). En aquests Consells, coordinats per l'ICTA i l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP), van participar, a títol individual i escollits a l'atzar, estudiants, professors, personal d'administració i serveis, i treballadors dels serveis externs que operen a la UAB.

La posterior revisió del Pla d'acció per part de les unitats de gestió i de l'Equip de Govern de la UAB va donar lloc al **Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB** i al seu respectiu Pla de seguiment.

Objectius i metodologia

Els objectius del Pla d'acció de l'Agenda 21 de la UAB són:

- Elaborar un document pràctic amb propostes de millora ambiental al Campus de la UAB i a la UAB en general.
- Associar els objectius de les accions amb les conclusions de la diagnosi i les sessions de discussió i enquestes.
- Avaluar variables determinants per a la viabilitat de les accions tals com grau de prioritat, el termini d'execució, la valoració econòmica i el finançament.

La base per a la redacció del Pla d'acció va ser les conclusions dels tres Consells de Participació Universitària (CPU) realitzats, en cadascun dels quals hi van participar una vintena de persones:

- 1er CPU: Territori i Medi Natural (celebrat els dies 2 i 3 de maig de 2001)
- 2on CPU: Ús de Recursos i d'Energia (celebrat els dies 15 i 16 d'octubre de 2001)
- 3er CPU: Mobilitat, Transport i Accessibilitat (dies 12 i 13 de novembre de 2001)

La contribució del consell universitari a la redacció del Pla d'acció de l'Agenda 21 es va donar en un doble vessant: per una banda, ampliant l'agenda de problemes i solucions a tractar, en tant que, per consens, es va aprovar la incorporació d'un cert nombre d'accions al

l·listat previ que havia proposat l'equip organitzador; per l'altra, prioritzant per ordre d'importància les actuacions proposades per l'equip organitzador i, en conseqüència, fent-ne una selecció.

Una de les innovacions més rellevants en el funcionament dels consells fou la introducció en la dinàmica del consell d'una simulació de gestió d'un pressupost per a resoldre els problemes que planteja la sostenibilitat al Campus. Mitjançant aquesta simulació els participants van prioritzar algunes accions en funció de la importància atorgada i el cost de les accions. Aquest Pla d'acció, redactat per l'ICTA i l'IGOP durant el 2001, contenia 30 accions que van ser considerades prioritàries o molt prioritàries en els diferents CPUs que es van celebrar.

Les unitats de gestió de la UAB i l'Equip de Govern, responsables de l'execució de les accions que conformen el Pla d'acció per a la sostenibilitat local de la UAB, van revisar aquesta primera proposta. Es van modificar algunes de les accions degut a canvis de normativa o prioritats de gestió, alhora que es van afegir noves accions que encaixaven en aquest plantejament de millora contínua de l'Agenda 21. Amb aquestes modificacions el Pla d'acció consta finalment de 35 accions per la sostenibilitat de la UAB per al període 2002-2010.

Estructura. Línies estratègiques, programes i accions

El Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB s'estructura en una jerarquia de propostes que inclou 3 àmbits de concreció diferents:

- les línies estratègiques: grans opcions temàtiques d'actuació
- els programes: defineixen de forma més concreta els àmbits d'actuació
- les accions: propostes pràctiques d'actuació ambiental local

Estructura del Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB (2002-2010)

- **4 línies estratègiques**
- **10 programes**
- **35 accions** temporitzades (2002-2004, 2005-2006, 2007-2010) i amb grau de prioritat (alt, mig, baix).
- **42 indicadors** per avaluar el seguiment del Pla d'acció local

Taula 1. Resum de línies estratègiques, programes i accions del Pla d'acció de la UAB.

Línies estratègiques	Programes	Accions
Línia 1: Territori i medi natural	2	9
Línia 2: Ús de recursos i d'energia	3	12
Línia 3 Transport, mobilitat i accessibilitat	2	7
Línia 4: Comunicació i sensibilització ambiental	3	7
Total	4	35

El Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB s'estructura en 4 línies estratègiques, 3 de les quals es corresponen als àmbits tractats en els CPU realitzats. Les accions relacionades amb la comunicació i la sensibilització ambiental es van incloure dins de cadascun dels 3 CPU realitzats. Tanmateix, degut a la importància d'aquesta temàtica en l'àmbit universitari i les accions del Pla d'acció, s'ha considerat adient incloure una línia específica per la temàtica de sensibilització ambiental.

Les línies estratègiques contenen programes i accions a implantar en tres períodes d'implantació: 2002-2004, 2005-2006 i 2007-2010 (*Veure annex 1*).

Pla de seguiment de l'Agenda 21

El Pla de seguiment té per objectiu el seguiment i el control de tot el procés d'aplicació del Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB. L'organisme encarregat de coordinar i articular aquest Pla de seguiment és la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 de la UAB.

Per tal de fer el seguiment del Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB es disposa de les eines o tipus d'indicadors següents:

1. **Indicadors de seguiment o d'estat ambiental:** els indicadors d'estat ambiental tenen com a principal funció l'avaluació de l'avanç de la sostenibilitat de la UAB, en reflectir la seva situació ambiental. En aquest sentit, el Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB conté 42 indicadors per al seu seguiment.

2. **Índex de grau de compliment:** reflecteix els progressos realitzats en les tasques d'aplicació del Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB. Per al càlcul de l'índex s'estableix una puntuació màxima per a cadascuna de les accions del Pla d'acció segons la seva tipologia, és a dir, en funció de la seva prioritat (alta, mitjana o baixa) i de la seva temporalitat (accions puntuals o contínues). Aquesta puntuació es pondera per la fase o grau d'aplicació de cadascuna de les accions.

El sumatori de les accions ja iniciades i ponderades per la valoració corresponent, dividit pel total de punts per l'any 2010 (límit temporal de l'actual Pla d'acció), ens donarà un percentatge que correspondrà a l'índex del grau de compliment del Pla d'acció.

Taula 2. Valoració en funció de la prioritat i temporalitat de cada acció.

Tipologia d'acció	Puntuació
prioritat alta i acció puntual	5
prioritat alta i acció contínua	4
prioritat mitja i acció puntual	3
prioritat mitja i acció contínua	2
prioritat baixa	1

Taula 3. Factor de ponderació segons la fase d'aplicació de cada acció.

Fase d'aplicació	Valoració
No iniciada	0,0 punts
Tràmits iniciats	0,3 punts
Pressupost aprovat	0,4 punts
Execució iniciada	0,7 punts
Execució finalitzada	1,0 punt

En cas que totes les accions es duguessin a terme (és a dir, que la ponderació de cadascuna d'elles fos 1), la puntuació màxima serien 622 punts. Cal afegir que les contínues s'executen anualment des de l'inici de la seva execució, mentre que les accions puntuals poden executar-se només un any o bé diversos anys dins d'un període.³

³ Queda reflectit en la columna "anys".

Taula 4. Puntuació màxima en cas que s'executessin totes les accions previstes.

	valor	2002-2004			2005-2006			2007-2010				
		nºacc.	anys	punt.	nºacc.	anys	p.par.	punt.	nºacc.	anys	p.par.	punt.
Prioritat alta i acció puntual	5	3	2x3+1x1	35	0		0	35	0		0	35
Prioritat alta i acció contínua	4	9	9x3	108	10	10x2	80	188	10	10x4	160	348
Prioritat mitja i acció puntual	3	2	1x3+1x1	12	1	1x2	6	18	2	2x4	24	42
Prioritat mitja i acció contínua	2	7	7x3	42	12	12x2	48	90	12	12x4	96	186
Prioritat baixa	1	0		0	0		0	0	5	2x4+3x1	11	11
Puntuació total per període				197				331				622
% compliment del Pla d'Acció				32				53				100

Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 de la UAB

La creació i la composició de la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 de la UAB (en endavant CS-A21) va ser aprovada en compliment de l'Acord 20/2003 del Consell de Govern de 27 de febrer de 2003. Actualment la conformen 18 membres entre Personal Docent i d'Investigació (PDI), Personal d'Administració i Serveis (PAS), estudiants, responsables d'àrees de gestió de la universitat i empreses externes col·laboradores. També hi ha un representant de cadascuna de les Agendes 21 on territorialment la UAB hi participa. A més, a proposta d'alguna de les parts, les persones que es considerin necessàries participaran, amb veu i sense vot, a les reunions de la CS-A21.

Les funcions de la CS-A21 són:

- Aprovar l'informe anual del seguiment del Pla d'acció local.
- Acordar anualment les actuacions a executar incloses dins l'Agenda 21.
- Supervisar la implementació del Pla d'acció local per a la sostenibilitat de la UAB (2002-2010) i, si s'escau, proposar les mesures oportunes per a garantir el seu compliment.
- Donar compte als òrgans de govern de la universitat.

La composició de la CS-A21 respon a la necessitat de prendre decisions en quant a l'execució i el compliment del Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB. És per aquest motiu que la Comissió compta amb un nombre important d'integrants d'unitats de gestió de la universitat, doncs la seva presència és decisiva en la presa de decisions sobre la possibilitat d'execució de moltes de les accions previstes al Pla. El personal tècnic aporta coneixements tècnics i compromisos en les àrees en què treballen, i les entitats externes col·laboradores tenen un paper decisiu pel que fa a termes econòmics i polítics.

La CS-A21 es reuneix amb una freqüència semestral. La primera reunió es va celebrar el dia 15 de juliol de 2003. De llavors ençà s'han celebrat dos reunions l'any.

4. BALANÇ DEL PERÍODE 2002-2006

Des de la redacció i aprovació del Pla d'acció per a la sostenibilitat al 2002, la UAB ha anat executant, tal i com estava previst, moltes de les accions programades. Aquest període d'implantació ha suposat una millora ambiental de la universitat molt important, ja que ha contribuït a la consolidació d'un model de gestió ambiental a la universitat i ha permès una millora de sostenibilitat d'aquesta. A més ha servit per a consolidar un equip tècnic encarregat de la coordinació i execució del pla i els projectes relacionats alhora que per a mantenir una estructura política encarregada de la gestió del medi ambient a la UAB. A nivell de gestió, a més, ha permès una estreta interrelació entre diferents àrees de gestió de la universitat.

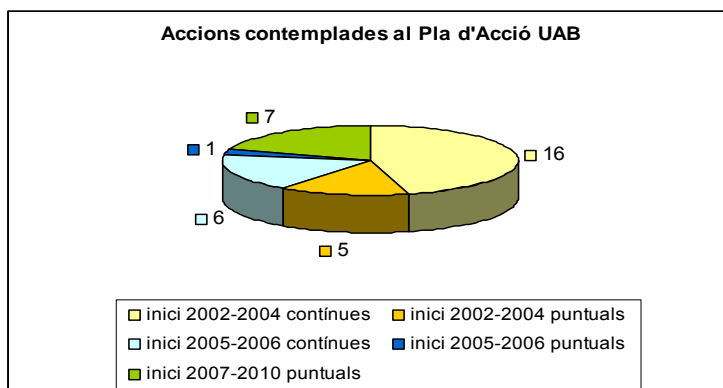
Com a fase prèvia al procés de revisió del Pla s'ha elaborat un document de balanç de la implantació del pla, estructurat en 9 àrees temàtiques: planejament urbanístic i edificació, espais agroforestals, energia, aigua, gestió de residus, ambientaltització de compres i serveis, mobilitat i transport, divulgació i campanyes ambientals, i projecció exterior. El document és una síntesi del que s'ha fet durant aquests anys en el marc de cada àrea temàtica d'acord amb el que hi havia programat al Pla d'acció (*veure annex 2*).

4.1. Implantació de les accions i grau de compliment

Durant els cinc anys d'implantació del Pla d'acció de la UAB, s'han realitzat moltes de les accions recollides en aquest, però també se n'han dut a terme moltes altres de noves per fer front a noves necessitats aparegudes, per tal d'adaptar-se a canvis en el context normatiu, socioambiental i de gestió. D'altra banda, algunes de les accions que estaven programades no s'ha dut a terme perquè han deixat de ser necessàries o prioritàries.

El Pla d'acció està estructurat en tres períodes d'implantació: 2002-2004, 2005-2006 i 2007-2010. Al gràfic següent es poden veure les accions del pla segons el seu període de programació i la seva durada (segons si són puntuals o contínues).

Gràfic 1. Programació i tipologia de les accions del Pla d'acció

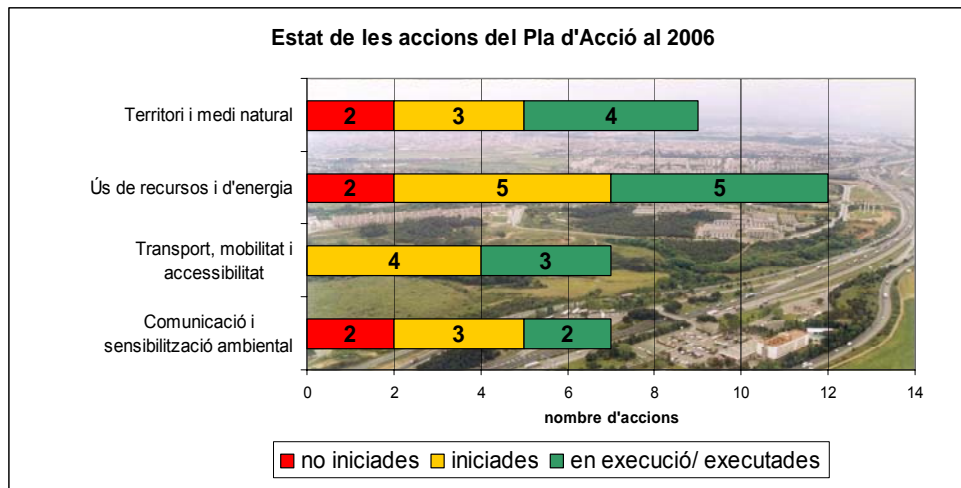

Font: Elaboració Pròpia. SEPMA

De les 35 accions contemplades al Pla, al gràfic següent es pot veure l'estat de les accions de cada una de les quatre línies estratègiques a finals de l'any 2006. Per a determinar el seu grau d'implantació s'ha considerat:

- Accions no iniciades: aquelles accions que no s'ha iniciat ni s'ha fet cap tràmit o actuació inicial relacionada amb aquestes..
- Accions iniciades: aquelles que, tot i que no estan o han estat totalment realitzades, se n'han iniciat els tràmits o algunes actuacions inicials.
- Accions en execució o executades: aquelles accions puntuals que han finalitzat (executades), i les accions contínues que s'estan executant.

Gràfic 2. Estat d'implantació de les accions del Pla d'acció al 2006

Font: Elaboració Pròpia. SEPMA

Grau de compliment

Tal i com s'ha explicat a l'apartat 3, per tal de conèixer en quina mesura s'està complint la programació del Pla d'acció, es calcula el **grau de compliment** d'acord amb el nivell d'implantació de les diferents accions (ponderades segons la seva prioritat i la seva temporalitat).

Anualment s'ha anat calculant el grau de compliment real, tot comparant-lo amb el grau de compliment teòric que s'havia previst en la redacció del pla (*veure taula 4, pàgina 8*). Al quadre següent es pot observar que durant els anys d'implantació s'ha assolit un alt grau de compliment.

Taula 5. Puntuació màxima en cas que s'executessin totes les accions previstes.

	2002-2004	2005-2006	2007-2010
% compliment del Pla d'acció teòric	32	53	100
% compliment del Pla d'acció real	31	50	-

4.2. Valoració: Avenços aconseguits i reptes pel nou període

Fent una valoració dels sis anys en què s'ha estat treballant en la execució del Pla d'acció, d'aquest període se'n poden extreure uns avenços aconseguits, els aspectes més exitosos de la implantació del Pla d'acció; així mateix també ens queden moltes coses per fer, que s'han de considerar reptes per al nou període d'implantació que s'enceta ara.

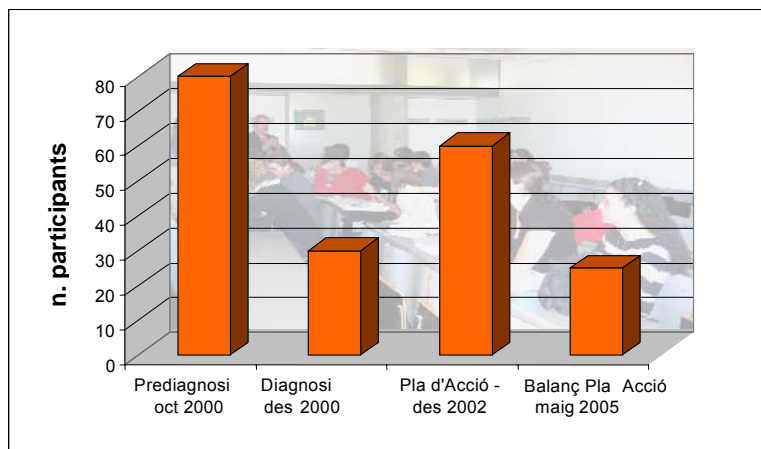
Avenços aconseguits

- Elevat **grau de compliment** del Pla d'acció: s'han implantat la major part de les accions proposades. Durant el segon període d'implantació (2005-2006) el grau de compliment ha estat del 50%, mentre que el programat era del 53%. Durant els anys que es porta implantant el Pla, s'han fet gairebé totes les accions segons la seva programació.
- **Projecció exterior** de la universitat gràcies a la seva experiència amb l'Agenda 21, convertint-se en un referent de la gestió ambiental universitària a nivell nacional.
- Millora del **coneixement** de la gestió ambiental de la UAB: el fet de tenir una Agenda 21 a la universitat permet conèixer millor la gestió de les diferents àrees de gestió, millorant el traspàs d'informació i centralitzant i unificant les dades ambientals.

Reptes pel nou període

- Fomentar la **participació** i la implicació de la comunitat universitària al procés. L'any 2005, es va fer un balanç del d'implementació de l'Agenda 21, que es va donar a conèixer a la comunitat universitària mitjançant dues jornades, a Sabadell i a Bellaterra. Tal i com es pot veure al gràfic, la participació d'aquest últim procés va ser molt baixa si es compara amb la participació de les fases inicials d'elaboració de la Diagnosi i el Pla d'acció.

Gràfic 3. Participació de la comunitat universitària a les diferents fases de l'Agenda 21 de la UAB

Font: Elaboració pròpia

- **Difusió** de l'evolució del procés i els resultats entre la comunitat universitària. Caldrà dedicar esforços per a comunicar a la comunitat universitària els resultats del procés. Durant els darrers anys s'ha detectat un baix grau de coneixement del procés d'Agenda 21 i de gestió ambiental a la UAB per part de la comunitat universitària.
- Garantir el **finançament** per a poder dur a terme les accions programades pel nou període. Algunes accions programades no s'han pogut dur a terme per manca de finançament. Quan es dissenyin les noves accions, caldrà fer un pressupost del seu cost d'implantació i garantir el seu finançament.

5. PROCÉS DE REVISIÓ DEL PLA D'ACCIÓ

Durant el període comprés entre l'octubre de 2006 i febrer de 2007 s'ha dut a terme la revisió del Pla d'acció per a la sostenibilitat. En la revisió del Pla d'acció s'han redissenyat les accions a realitzar durant el tercer període d'implantació 2007-2010. Aquest procés ha estat obert a la participació de tota la comunitat universitària i ha comptat amb el suport econòmic del Consell Social.

A partir dels resultats obtinguts en el procés de revisió s'ha realitzat una tasca de redacció del Pla d'acció per una vigència de quatre anys (del 2007 al 2010).

Per al procés de revisió s'ha creat un web específic per a l'Agenda 21 (www.uab.cat/agenda21). Al web hi hagut tota la informació actualitzada al llarg del procés. Aquest web tindrà continuïtat i s'hi penjarà informació actualitzada durant el tercer període d'execució.

5.1. Objectius

L'objectiu general del projecte ha estat realitzar una revisió del procés d'Agenda Local 21 de la UAB, per tal d'actualitzar el Pla d'acció i el Pla de seguiment, adaptant-los a la situació actual de la universitat.

Objectius específics

- Definir accions a implementar a la universitat pel període 2007-2010.
- Definir indicadors de sostenibilitat calculables i significatius.
- Dur a terme un procés de participació que legitimi la revisió.
- Donar un nou impuls a l'Agenda Local 21 per tal que compti d'una major implicació de la comunitat universitària.
- Promoure el coneixement del procés d'Agenda 21 entre la comunitat universitària i la societat en general.

5.2. Procés i metodologia

L'objectiu del procés de revisió ha estat comptar amb la màxima participació possible. Per tal que fos així, s'han creat les eines següents:

- Pàgina web del projecte: web creada a l'inici del projecte amb tota la informació actualitzada periòdicament.
- Fòrum virtual d'opinió: fòrum on tota la comunitat universitària ha pogut votar *on-line* sobre el nou Pla d'acció.
- Jornada de fòrum presencial: jornada de presentació dels resultats del fòrum virtual i de debat i aprovació de les noves propostes del fòrum virtual.
- Difusió del projecte a través de diferents mitjans: pòsters, notícies a pàgines webs institucionals, revistes i publicacions de la UAB, difusió per correu electrònic, etc.

5.2.1. Balanç del període d'implantació 2002-2006

La primera fase del projecte es va centrar en realitzar un balanç del període d'implantació del Pla del 2002 fins al 2006. A partir d'aquest estudi es va dissenyar el procés participatiu de revisió.

Aquest balanç està publicat al web, i es va elaborar un document de síntesi (*veure annex 2*). Per a fer el balanç es van definir nou àrees temàtiques, i per cadascuna d'elles es van estudiar tres aspectes: què havíem de fer segons el pla d'acció vigent, què hem fet del 2002 al 2006, i la valoració de la implantació del pla en aquell àmbit i de la situació actual.

5.2.2. Procés participatiu: Fòrum virtual

Una vegada realitzat el balanç del període es va procedir a dissenyar el procés participatiu de revisió.

Per tal d'assolir la màxima participació possible es va optar per usar en una primera fase una eina *on-line* participativa. Es va treballar amb un fòrum virtual d'opinió, on els participants van poder votar sobre diferents qüestions. Per al fòrum virtual es va disposar d'una eina informàtica de l'empresa Delibera Sistema Integral de Participació. La UAB, com a signant del compromís ciutadà per la sostenibilitat de Barcelona, va poder disposar d'aquesta eina de manera gratuïta, així com d'assessorament i formació per part de l'equip de Delibera.

Redacció dels qüestionaris

Per al fòrum virtual es van elaborar sis qüestionaris temàtics: territori, energia i aigua, gestió de residus i ambientalització, mobilitat i transport, educació i sensibilització, i participació i comunicació. En aquests qüestionaris hi havia preguntes relatives a l'estat actual, així com propostes d'actuacions pel 2007-2010 (*veure annex 3*).

Per tal de definir les actuacions a proposar, es van fer reunions amb les diferents àrees tècniques i de gestió involucrades (Direcció d'Arquitectura i de Logística, Unitat de gestió de la mobilitat, etc.). A més es va comptar amb l'assessorament d'un professor de Sociologia i expert en temes de participació, per tal que els qüestionaris fossin fàcilment comprensibles.

Els continguts dels qüestionaris del fòrum van ser presentats, revisats i aprovats per la Comissió de Seguiment de l'Agenda 21 en la reunió celebrada el dia 5 d'octubre de 2006.

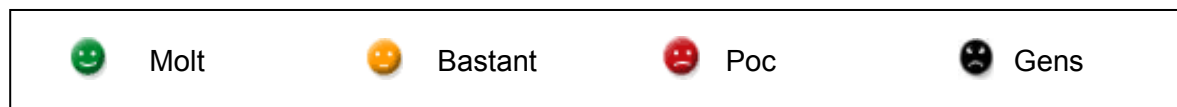
Funcionament del fòrum

El fòrum virtual va estar operatiu del 16 d'octubre al 14 de novembre de 2006.

El fòrum era obert tant a membres de la comunitat universitària com a persones externes vinculades a la universitat.

Prèviament a la votació, els participants s'havien d'inscriure i aleshores podien contestar a aquells qüestionaris en què tenien interès.

Per a cada pregunta, les respostes podien ser, segons el grau d'acord o de prioritat:

El fòrum permetia que els votants poguessin escriure comentaris referents a cadascuna de les preguntes. A més hi havia la possibilitat, al final de cada qüestionari, d'escriure una nova proposta.

L'eina de Delibera tracta les dades estadísticament i elabora informes de participació i de resultats del fòrum virtual. Els resultats d'aquests informes estan exposats a l'apartat de resultats d'aquest document (5.3).

5.2.3. Tractament de dades del fòrum virtual

Una vegada finalitzat el fòrum virtual es van tractar les dades per tal de definir les prioritats de les accions. Per cada qüestionari es van ordenar les propostes per ordre de prioritació. Per a determinar la prioritat de cada proposta en alta, mitjana o baixa, es va fer de la manera següent:

Del nombre total d'accions de cada qüestionari:

1/3 part de les accions (més votades): se'ls va assignar prioritat alta.

1/3 part de les accions (menys votades): se'ls va assignar prioritat baixa.

1/3 part de les accions (resta): se'ls va assignar prioritat mitjana.

Pel que fa a les noves propostes rebudes al fòrum virtual, es van seleccionar aquelles que podrien ser considerades com accions futures, per a ser debatudes i votades al fòrum presencial.

Es va elaborar una fitxa per a cada qüestionari, amb les accions ordenades per ordre de prioritació, i amb el seu grau de prioritat assignat. A les fitxes també s'hi van incloure les noves propostes rebudes. Aquestes fitxes es van donar als assistents del fòrum presencial, per tal de discutir les noves propostes.

5.2.4. Procés participatiu: Jornada de fòrum presencial

Posteriorment al fòrum virtual es va organitzar una Jornada de fòrum presencial. La jornada va tenir lloc el 28 de novembre de 2006, de 9:30h a 13:30h a la Sala d'Actes de la Facultat de Ciències, amb una assistència d'unes 25 persones.

La jornada era oberta a tota la comunitat universitària i tenia els objectius de presentar els resultats del fòrum virtual i de decidir si les noves propostes sorgides al fòrum virtual havien de ser aprovades o no i, en cas afirmatiu, decidir la seva prioritat.

La jornada va ser presentada pels tècnics de Servei de Prevenció i de Medi ambient responsables del projecte, i moderada pel Comissionat del Rector en temes ambientals. Durant la jornada van estar presents també els tècnics responsables de diferents àrees per tal de donar respostes a les qüestions tècniques que van anar sorgint durant la jornada.

Per tal de fer aquestes votacions i prioritzacions es van usar targetes de colors repartides al públic. El mecanisme per a la votació de cada nova proposta va ser:

1. Acceptació/rebuig de la nova proposta: segons la majoria de targetes (vermell = rebutjar, verd = acceptar).
2. Prioritació de les propostes acceptades. Segons la majoria de targetes (verd = prioritat alta, groc = prioritat mitjana, vermell = prioritat baixa).

Les propostes que van ser aprovades i prioritzades pels assistents es van afegir a la resta d'accions.

La cloenda va anar a càrrec de la Vicerectora d'Economia, que es va comprometre a fer arribar a l'Equip de Govern les conclusions i propostes acordades durant tot el procés participatiu.

5.2.5. Difusió del projecte

Durant tota la implantació del projecte s'ha fet difusió del mateix per diferents mitjans:

- S'han dissenyat dos pòsters per fer difusió del fòrum virtual i del fòrum presencial. Aquests pòsters s'han penjat als diferents centres de la universitat.

Foto 3, 4 i 5. Pòsters del fòrum virtual i del fòrum presencial.

- S'ha fet difusió del projecte i del fòrum virtual i presencial a la pantalla electrònica situada a la plaça Cívica:

Foto 6, 7 i 8. Difusió del projecte a la pantalla electrònica de la plaça Cívica.

- S'han enviat diferents correus electrònics a tota la comunitat universitària (mitjançant el mecanisme "Difusió I").
- S'han publicat notícies relatives al projecte a diferents canals: revista l'Autònoma, pàgina principal de la UAB, apartat de notícies de la pàgina web de la Xarxa d'Estudiants, revista campus, butlletí electrònic Sostenible, Butlletí electrònic INFO 21 de l'agenda 21 de Barcelona, etc.
- S'han editat 400 exemplars d'un calendari del 2007, que s'ha distribuït als participants del procés de revisió.
- S'han editat 500 exemplars d'un fullet resum del Pla d'acció 2007-2010 per tal de difondre el resultat del procés de revisió. Aquest fullet s'ha repartit als participants, als departaments de la universitat, a les administracions de centre, i a les àrees tècniques vinculades amb la gestió ambiental de la universitat. També s'ha fet arribar el fullet a les entitats i administracions externes que col·laboren i participen amb l'Agenda Local 21 de la UAB.

5.2.6. Actors del projecte

Durant tot el projecte han participat i col·laborat diferents actors:

Actor	Fase	Tasca
Consell Social de la UAB	Tot el projecte	Suport econòmic
Servei de Prevenció i de Medi Ambient	Tot el projecte	Coordiació i execució del projecte
Comissió de Seguiment de l'Agenda 21	Tot el projecte	Seguiment del projecte
Àrea de Comunicació i Promoció	Fase inicial	Elaboració del web
Delibera Sistema Integral de Participació	Fòrum virtual	Cessió de l'eina fòrum virtual i assessorament
Àrees de gestió de la UAB involucrades en la gestió ambiental	Tot el projecte	Assessorament tècnic
Expert en participació (Sociologia)	Fase participativa	Assessorament en la fase participativa (fòrums)
Comunitat universitària	Fase participativa	Participació en la revisió
Equip de Govern	Fase final	Aprovació del Pla d'acció
Consell de Govern	Fase final	Aprovació del Pla d'acció

5.3. *Resultats del procés participatiu*

Resultats del fòrum virtual

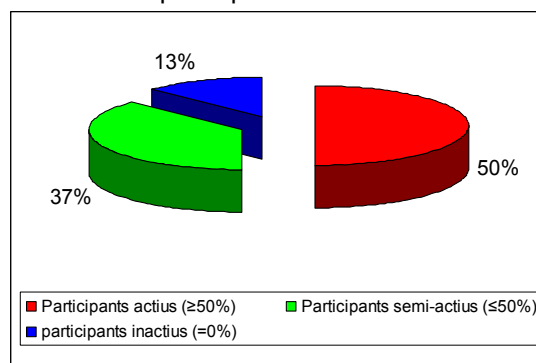
El fòrum d'opinió de Delibera és una eina molt útil ja que el programa tracta les dades estadísticament i genera diferents tipus d'informe:

- Informes de participació: indica el nombre i la tipologia de participants.

El fòrum virtual va estar en funcionament del 16 d'octubre al 14 de novembre. Durant aquest període es van inscriure un total de 218 persones. D'aquests inscrits, van votar almenys un dels qüestionaris 190 persones. Per tant, al fer les estadístiques de participació només s'han tingut en compte els inscrits actius. A més s'hi ha afegit aquelles persones que, tot i que no es van inscriure al fòrum virtual, van enviar correus electrònics per opinar sobre alguna temàtica concreta.

El mecanisme del fòrum permet als inscrits votar només aquells qüestionaris que els interessin, de manera que els inscrits han participat d'una manera més activa o menys, depenent del nombre de qüestionaris respostos. Al gràfic següent s'aprecia el grau de participació dels inscrits:

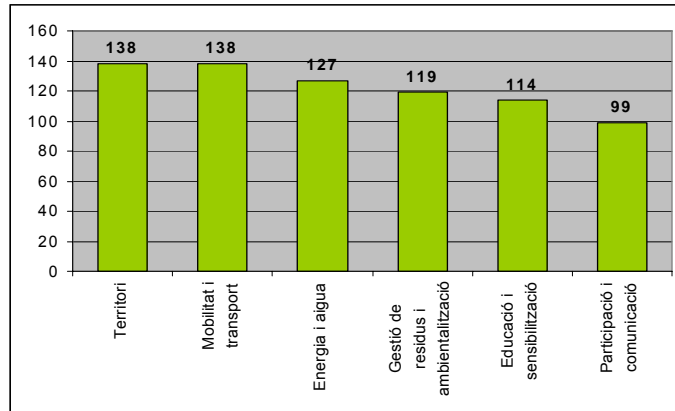
Gràfic 4 . Nivell de participació dels inscrits al fòrum virtual

Font: Delibera

Els qüestionaris que han rebut més nombre de votacions són els de Territori i Mobilitat i transport.

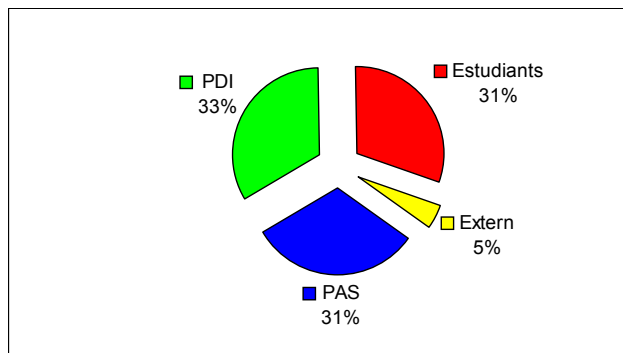
Gràfic 5. Nombre de votacions per a cada qüestionari del fòrum.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Delibera

Pel que fa a la categoria a la qual pertanyen els participants (PAS, PDI, estudiants o externs), els diferents estaments estan força igualats:

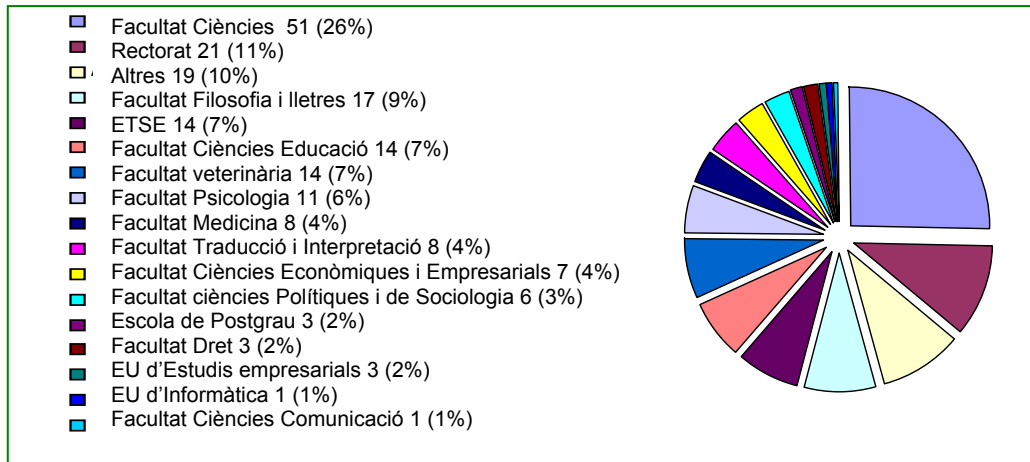
Gràfic 6. Repartiment per categories dels participants al fòrum virtual

Font: Delibera

Si s'analitzen els resultats de participació per centre d'estudi o treball, s'obtenen els resultats següents:

Gràfic 7. Repartiment per centres dels participants al fòrum virtual

Font: Delibera

- Informes de valoració: són informes de les valoracions resultants per cada qüestionari. Ordena les preguntes dels qüestionaris per ordre de prioritització. Per a cada pregunta informa dels percentatges de les diferents respostes (verd, taronja, vermell, negre) (*veure annex 3*).

Si s'analitzen les valoracions, cal destacar l'elevat nombre de comentaris i suggeriments que s'han escrit. Durant els temps que el fòrum ha estat actiu, s'han rebut un total de 272 comentaris.

De les valoracions resultants també es desprèn que els temes que més preocupa la comunitat universitària són, entre d'altres, la gran quantitat de desplaçaments en cotxe i l'elevat consum energètic de la universitat.

Resultats del fòrum presencial

El dia 28 de novembre es va celebrar la Jornada de fòrum presencial. A la jornada hi van assistir unes 25 persones, majoritàriament PAS i PDI.

Durant el transcurs de la jornada es va presentar per a cada qüestionari temàtic els resultats de les votacions del fòrum virtual.

Es van presentar les noves propostes rebudes al fòrum virtual, i es va fer una votació per acceptar o descartar aquestes propostes i, en cas que fossin acceptades, definir la seva prioritat.

D'acord amb les votacions de la jornada, aquelles accions que han estat aprovades per la majoria han estat incloses amb resta de les accions, amb la seva prioritat assignada pels assistents. (*veure annex 4*).

Foto 3. Votacions a la jornada de fòrum presencial.

6. ACCIONS 2007-2010

Pel període 2007-2010 s'han mantingut les 4 línies estratègiques del Pla d'acció anterior amb algunes modificacions, i s'ha creat una nova anomenada "Gestió de residus i ambientalització". En aquesta nova línia s'inclouran totes les accions relacionades amb la gestió de residus, que fins ara s'inclouïen a la línia "Ús de recursos i d'energia", així com les accions relatives a l'ambientalització de compres i serveis. Aquest àmbit ha rebut un important impuls els darrers anys amb la implantació del projecte "Compra Verda" i per tant es creu que té prou entitat com per tractar-lo, juntament amb la gestió de residus, en una nova línia.

D'aquesta manera les línies estratègiques del Pla d'acció per al període 2007-2010 seran:

- Línia 1: Territori i medi natural
- Línia 2: Transport, mobilitat i accessibilitat
- Línia 3: Gestió d'energia i d'aigua
- Línia 4: Gestió de residus i ambientalització
- Línia 5: Participació i sensibilització ambiental

Per cada línia estratègica s'han definit els programes que marquen els objectius i una sèrie d'accions a implantar durant els propers quatre anys. Cada acció té una prioritat (alta, mitjana o baixa), d'acord amb els resultats del procés participatiu.

6.1. Línia estratègica 1: Territori i medi natural

Aquesta línia s'ha mantingut del Pla d'acció anterior. La línia consta de dos programes, un referent al planejament territorial, i l'altre a la gestió i ús dels espais agroforestals. El Pla de gestió dels espais agroforestals del campus, redactat al 2001, marca les directrius de la gestió d'aquests espais.

Taules 6 i 7: Programes i accions de la línia de Territori i medi natural.

Programa 1.1. Vetllar per un planejament i model d'edificació que respecti l'entorn natural del campus		
Acció	Prioritat	Responsables
1. Integrar la planificació dels espais no urbanitzats amb la dels corredors ecològics, tenint en compte la mobilitat a peu i en bicicleta a través de camins, com el camí verd del Vallès, que connectin la UAB amb els municipis veïns.	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
2. Prioritzar el model de creixement concentrat d'edificis enfront del creixement dispers com a estratègia per a conservar els espais no urbanitzats.	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística
3. Establir directrius per a la vegetació en espais enjardinats que segueixin criteris de sostenibilitat.	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA, departaments.

Programa 1.2. Mantenir, millorar i difondre els espais agroforestals del campus de Bellaterra		
Acció	Prioritat	Responsables
4. Dur a terme actuacions per a la recuperació ecològica de les rieres (neteja de lleres, conservació del cabal mínim de les rieres, etc.)*	Alta	SEPMA, Direcció d'Arquitectura i de Logística, Ajuntament de Cerdanyola
5. Senyalitzar mitjançant rètols informatius les espècies vegetals i animals del campus per a donar-les a conèixer a la comunitat universitària i afavorir-ne així la conservació.	Alta	SEPMA, departaments
6. Realitzar actuacions periòdiques de neteja als espais forestals	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA
7. Mantenir l'activitat ramadera i agrícola per tal de conservar el mosaic agroforestal actual.	Mitjana	Servei de Granges i Camps experimentals
8. Realitzar actuacions periòdiques de neteja i manteniment dels itineraris de natura del campus i intentar involucrar voluntariat i/o col·laboradors en aquestes tasques de manteniment i conservació.	Baixa	SEPMA, Direcció d'Arquitectura i de Logística
9. Promoure l'ús dels itineraris de natura entre la comunitat universitària.	Baixa	SEPMA
10. Fomentar la realització de pràctiques docents i treballs de recerca als espais agroforestals del campus de Bellaterra.	Baixa	departaments, SEPMA

* Actuacions que poden comptar amb subvencions externes per al seu finançament.

Nova proposta del fòrum virtual i aprovada a la jornada de fòrum presencial.

6.2. Línia estratègica 2: Transport, mobilitat i accessibilitat

Aquesta línia s'ha mantingut del Pla d'acció anterior. La universitat genera una gran quantitat de desplaçaments diaris que tenen importants repercussions ambientals. La gestió d'aquesta mobilitat generada és un dels aspectes estratègics de la UAB en els propers anys. L'any 2006 la UAB, seguint els criteris establerts per la Llei 9/2003 de mobilitat de Catalunya, va crear la Unitat de Gestió de la Mobilitat amb l'objectiu de desenvolupar les tasques necessàries per assolir l'objectiu de maximitzar l'accessibilitat als campus de la UAB segons paràmetres d'eficiència, de sostenibilitat, seguretat i equitat.

El 27 de setembre de 2006 el Consell de Govern va aprovar el Pla estratègic d'accessibilitat a la UAB i la constitució de la Taula de la Mobilitat de la UAB com a òrgan de participació de referència per al seu posterior desenvolupament.

El programa i les accions contingudes en aquesta línia s'emmarquen dins del desenvolupament d'aquest Pla estratègic, que marca les directrius de la gestió de la mobilitat a la UAB durant els propers anys.

Taula 8: Programes i accions de la línia de Transport, mobilitat i accessibilitat.

Programa 2.1. Millorar l'accessibilitat del campus seguint paràmetres d'eficiència, de sostenibilitat, de seguretat i d'equitat		
Acció	Prioritat	Responsables
11. Millorar la cobertura de transport públic per arribar a la Universitat.	Alta	Unitat de Gestió de la Mobilitat
12. Treballar per aconseguir millores en el preu del transport públic per als estudiants.	Alta	Unitat de Gestió de la Mobilitat
13. Regular l'aparcament de vehicles del campus i incloure també les zones no contemplades teòricament com a aparcaments.	Alta	Unitat de Gestió de la Mobilitat
14. Millorar l'accessibilitat en bicicleta entre la UAB i els municipis veïns (treballar per la creació de carrils bici, promoure el camí verd del Vallès, etc.)	Alta	Unitat de Gestió de la Mobilitat
15. Continuar realitzant actuacions de supressió de barreres arquitectòniques.	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística, adm. Centre
16. Millorar la informació sobre l'oferta de transport públic disponible.	Mitjana	Unitat de Gestió de la Mobilitat
17. Instal·lar aparcaments segurs per a bicicletes.*	Mitjana	Unitat de Gestió de la Mobilitat
18. Millorar la mobilitat dins del campus (desplaçaments a peu, amb vehicles poc contaminants, estudiar la possibilitat de disposar de bicicletes als centres, etc.)*	Mitjana	Unitat de Gestió de la Mobilitat
19. Potenciar un ús responsable del cotxe (mitjançant el servei de cotxe compartit).	Baixa	Unitat de Gestió de la Mobilitat

* Actuacions que poden comptar amb subvencions externes per al seu finançament.

Nova proposta del fòrum virtual i aprovada a la jornada de fòrum presencial.

6.3. Línia estratègica 3: Gestió de l'energia i de l'aigua

Aquesta línia recull les actuacions que fomenten un ús eficient dels recursos d'aigua i d'energia. Aquestes accions es basen, en el camp de l'energia, en la millora de l'eficiència energètica i l'estalvi energètic, així com en el foment de les energies renovables i netes. També es recullen les accions que fomenten un ús i una gestió eficient de l'aigua a la universitat.

Taules 9, 10 i 11: Programes i accions de la línia de Gestió de l'energia i de l'aigua.

Programa 3.1. Millorar l'eficiència energètica i potenciar l'estalvi energètic		
Acció	Prioritat	Responsables
20. Introduir criteris per a millorar l'eficiència energètica dels nous edificis i dels edificis ja existents (millora d'aïllaments...)*	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
21. Millorar l'eficiència dels aparells de climatització amb la substitució de les calderes existents per calderes d'alt rendiment i controlades informàticament. *	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
22. Instal·lar tecnologies eficients per a l'enllumenat interior dels edificis (lluminàries d'alta eficiència, detectors de presència, etc.)*	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
23. Instal·lar un sistema automàtic d'encesa i apagada de llums dels espais comuns comandat des d'una central.*	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
24. Sectoritzar progressivament els edificis en diferents àrees de climatització per tal de millorar el confort i l'estalvi energètic.*	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística
25. Instaurar mecanismes que permetin la regulació individual dels aparells de climatització a les aules i despatxos.*	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística
26. Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi energètic.*	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA
27. Instal·lar tecnologies eficients per a l'enllumenat exterior.*	Baixa	Direcció d'Arquitectura i de Logística

Programa 3.2. Potenciar l'ús de recursos locals i renovables		
Acció	Prioritat	Responsables
28. Instal·lar col·lectors solars per a l'aigua calenta sanitària als edificis amb més consum d'aigua (SAF i Vila Universitària).	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA, titulars dels edificis
29. Potenciar l'aprofitament dels recursos hídrics locals (aigües pluvials i pous).	Mitjana	SEPMA, depts., Direcció d'Arquitectura i de Logística
30. Fomentar l'ús de vehicles de baixa emissió de contaminants per al transport intern (vehicles elèctrics, híbrids, biodièsel, hidrogen, etc.)	Baixa	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA

Programa 3.3. Fer un ús més eficient de l'aigua		
Acció	Prioritat	Responsables
31. Continuar treballant per a reduir fuites d'aigua a les canonades.	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística, adm. centres
32. Fer un seguiment de les canonades, cisternes i aixetes que puguin presentar fuites d'aigua.	Alta	Adm. centres, Direcció d'Arquitectura i de Logística
33. Instal·lar dispositius per a l'estalvi d'aigua (com reductors de cabal, temporitzadors, etc.) en els edificis nous i en les remodelacions.	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
34. Fer una campanya específica per a l'estalvi d'aigua als laboratoris que contempli mesures concretes d'estalvi.	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA
35. Instal·lar sistemes de reg per a les zones enjardinades amb un ús de l'aigua més eficient.	Mitjana	Direcció d'Arquitectura i de Logística
36. Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi d'aigua.	Baixa	Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA

* Actuacions que poden comptar amb subvencions externes per al seu finançament.

Nova proposta del fòrum virtual i aprovada a la jornada de fòrum presencial.

6.4. Línia estratègica 4: Gestió de residus i ambientalització

La gestió correcta dels residus generats a la UAB és un dels objectius del Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB. Pels propers anys es preveu anar consolidat nous circuits per les diferents tipologies de residus, així com seguir aplicant projectes de minimització de residus.

Des de fa uns anys la UAB està treballant, en el marc del projecte Compra Verda, per tal d'introduir criteris ambientals en els processos de compra de materials, així com en els concursos públics fets a la UAB.

Taules 12 i 13: Programes i accions de la línia de Gestió de residus i ambientalització.

Programa 4.1. Consolidar i millorar el sistema de gestió de residus basat en la minimització i el reciclatge i millorar els circuits de recollida selectiva de residus, tant els assimilables a domèstics com els residus especials generats als laboratoris		
Acció	Prioritat	Responsables
37. Implantar la recollida selectiva dels envasos a tots els centres de la Universitat.*	Alta	SEPMA
38. Fer campanyes d'informació perquè els usuaris puguin reciclar correctament.*	Alta	SEPMA
39. Fomentar la dispensació de begudes en sistemes que previnguin la generació d'envasos d'un sol ús.*	Mitjana	SEPMA
40. Corresponsabilitzar tots els agents externs a la UAB que es donen cita al campus (centres de recerca externs, empreses, entitats, etc.) en una gestió de residus coordinada.	Mitjana	SEPMA
41. Implantar la recollida selectiva de la matèria orgànica a tots els centres de la Universitat.*	Mitjana	SEPMA
42. Construir un petit centre de compostatge per a cobrir les necessitats del campus i que serveixi alhora com a centre de demostració i d'investigació.*	Mitjana	Departaments, SEPMA
43. Establir punts de reutilització de paper als diferents punts productors de paper per tal que els fulls que han quedat malament puguin ser reutilitzats per l'altra cara.	Mitjana	SEPMA
44. Millorar la gestió dels residus de laboratori i actualitzar la normativa, els procediments i l'operativa actual.*	Baixa	SEPMA
45. Ampliar i millorar els serveis de borsa de material reutilitzable i planta de transferència de residus que ofereix la deixalleria del campus.	Baixa	SEPMA

Programa 4.2. Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica		
Acció	Prioritat	Responsables
46. Establir mecanismes perquè els proveïdors de la UAB ofereixin uns serveis més verds i uns productes més respectuosos amb el medi ambient.*	Alta	Oficina de promoció econòmica i compres, Direcció d'Arquitectura i de Logística, SEPMA
47. Introduir criteris de sostenibilitat en la construcció i la remodelació d'edificis.*	Alta	Direcció d'Arquitectura i de Logística
48. Dissenyar un programa per a ambientalitzar els actes que se celebren a la UAB, per tal de reduir i compensar els impactes ambientals derivats de la seva celebració.*	Mitjana	SEPMA

* Actuacions que poden comptar amb subvencions externes per al seu finançament.

Nova proposta del fòrum virtual i aprovada a la jornada de fòrum presencial.

6.5. Línia estratègica 5: Participació i sensibilització ambiental

Aquesta línia estratègica s'ha mantingut del Pla d'acció anterior. L'objectiu en aquest àmbit és seguir treballant per a incrementar la participació en el procés d'Agenda 21, i realitzar tasques d'informació i sensibilització ambiental adreçades a la comunitat universitària.

Taules 14 i 15: Programes i accions de la línia de Participació i sensibilització ambiental.

Programa 5.1. Promoure l'educació i sensibilització ambiental entre la comunitat universitària		
Acció	Prioritat	Responsables
49. Millorar el coneixement dels aspectes ambientals de la UAB entre la comunitat universitària amb campanyes de sensibilització sobre les problemàtiques ambientals locals i globals.*	Alta	SEPMA
50. Continuar introduint la sensibilització i la informació ambiental a la vida diària i al web de la UAB i crear espais de comunicació ambiental.*	Alta	SEPMA
51. Continuar col·laborant estretament amb entitats, associacions i plataformes que defensin els mateixos interessos de la UAB.	Alta	SEPMA
52. Realitzar cursos de formació de temàtica ambiental al PAS i PDI.	Mitjana	SEPMA
53. Tenir un programa de voluntariat ambiental que realitzi tasques de sensibilització i projectes ambientals al campus.	Baixa	FAS, SEPMA

Programa 5.2. Fomentar mecanismes per a la participació de la comunitat universitària en la gestió ambiental de la UAB i establir els canals de comunicació corresponents		
Acció	Prioritat	Responsables
54. Editar un butlletí electrònic trimestral sobre l'Agenda 21 de la UAB que es publiqui al web i que també el rebim per correu electrònic les persones interessades.	Alta	SEPMA
55. Mantenir i actualitzar el web de l'Agenda 21 de la UAB perquè esdevingui el principal canal d'informació i participació de la comunitat universitària en els aspectes de sostenibilitat de la UAB.	Alta	SEPMA
56. Incentivar la participació en tots els temes ambientals dels òrgans de decisió de la UAB, incloent-hi les Juntes de Facultat, els equips de deganat de cada centre, les escoles, etc.	Alta	SEPMA
57. Establir punts d'informació ambiental sobre els principals paràmetres ambientals de la UAB (recollida de residus, eficiència energètica, mecanismes d'estalvi d'aigua, etc.).	Alta	SEPMA
58. Establir un fòrum virtual d'opinió permanent al web de l'Agenda 21 de la UAB que es vagi actualitzant en funció de les temàtiques a tractar.	Mitjana	SEPMA
59. Crear taules i organismes de participació temàtics que es reuneixin de forma periòdica al llarg de l'any.	Mitjana	SEPMA
60. Crear una llista de distribució en què s'informi periòdicament de les notícies i les actuacions relacionades amb el Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB.	Baixa	SEPMA
61. Organitzar jornades informatives anuals sobre el progrés de la implantació del Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB.	Baixa	SEPMA

* Actuacions que poden comptar amb subvencions externes per al seu finançament.

Nova proposta del fòrum virtual i aprovada a la jornada de fòrum presencial.

7. SISTEMA D'INDICADORS

Per aquest tercer període s'ha modificat el sistema d'indicadors. Per a fer la revisió, s'han analitzat els indicadors existents segons els criteris següents:

- Facilitat càlcul/obtenció dades
- Sensibilitat enfront canvis
- Representativitat situació real
- Facilitat de comprensió

Com a resultat s'ha simplificat el sistema d'indicadors ja que s'han seleccionat només aquells indicadors que donen una informació significativa de l'estat de sostenibilitat de la UAB. Els nous indicadors fan referència als diferents programes, ja que són més generals i afecten a més d'una acció.

A continuació es detallen les fitxes dels indicadors per a cada línia estratègica.

Línia estratègica 1: Territori i medi natural

Programa 1.1: Vetllar per un planejament i model d'edificació que respecti l'entorn natural del campus.

Indicador de seguiment 1. ÍNDEX D'ESPAIS REMODELATS

Descripció	Avalua el percentatge d'espais remodelats enfront els nous espais construïts. El càlcul es realitzarà en base al sumatori acumulatiu des de l'any 2006 ⁴		
Unitats	m ² espais remodelats / m ² nova construcció		
Tendència desitjada	> 1		
Programa de referència	1.1	Vetllar per un planejament i model d'edificació que respecti l'entorn natural del campus.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	Direcció d'Arquitectura i de Logística

Indicador de seguiment 2. USOS REALS DEL SÒL

Descripció	Percentatge dels diferents usos del sòl del Campus		
Unitats	% dels diferents usos del sòl		
Tendència desitjada	Segons la revisió del PERI, la part edificada pot arribar a 400.000 m ² (40 ha), tot i que actualment ocupa 25 ha. La tendència és que la part urbanitzada (inclou vials, zona d'aparcament, via de tren, espai urbanitzat i espai intersticial) arribi com a màxim al 36% (95 ha).		
Programa de referència	1.1	Vetllar per un planejament i model d'edificació que respecti l'entorn natural del campus.	
Freqüència de mesura	Bianual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA, Direcció d'Arquitectura i de Logística

⁴ En el cas de noves construccions realitzades en diferents fases, el criteri per establir si una actuació és remodelació o ampliació (nova construcció) serà que un cop acabats els tancaments, es considera ampliació (increment de superfície efectiva). Els acabaments interiors realitzats posteriorment es consideren remodelacions.

Programa 1.2: Mantenir, millorar i difondre els espais agroforestals del campus de Bellaterra.**Indicador de seguiment 3. ÚS DELS ITINERARIS**

Descripció	Relació de sortides guiades als itineraris de natura del campus.		
Unitats	Nombre de sortides (guiades) / any		
Tendència desitjada	↑ sempre i quan aquest ús sigui compatible amb la conservació dels espais agroforestals. El nombre de visites que es fan durant l'any està relacionat d'una forma indirecta amb l'estat de manteniment dels itineraris (indicador 5)		
Accions de referència	1.2	Mantenir, millorar i difondre els espais agroforestals del campus de Bellaterra	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 4. ACTUACIONS DE DOCÈNCIA I RECERCA ALS ESPAIS AGROFORESTALS.

Descripció	Nombre de pràctiques docents, projectes de recerca, estudis, inventaris, i campanyes realitzades l'any.		
Unitats	Nombre d'actuacions		
Tendència desitjada	Un dels objectius del Pla de gestió dels espais agroforestals és la de potenciar l'ús docent i de recerca dels espais agroforestals, tot fent-lo compatible amb la seva conservació. Així mateix es vol millorar el coneixement d'aquests espais. La tendència desitjada serà doncs que augmenti el nombre d'actuacions.		
Programes de referència	1.2	Mantenir, millorar i difondre els espais agroforestals del campus de Bellaterra	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 5. MANTENIMENT DELS ESPAIS AGROFORESTALS

Descripció	Fa referència a qualsevol actuació de manteniment als espais agroforestals (neteja, desbrossada i manteniment de camins, senyalització...)		
Unitats	- Nombre actuacions/any - Altres unitats depenent de les actuacions realitzades (Kg de residus extrets en les neteges,...)		
Tendència desitjada	Augment del nombre d'actuacions i variabilitat d'aquestes		
Programa de referència	1.2	Mantenir, millorar i difondre els espais agroforestals del campus de Bellaterra	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA

Línia estratègica 2: Transport, mobilitat i accessibilitat***Programa 2.1. Millorar l'accessibilitat del campus, tot potenciant mitjans de transport respectuosos amb el medi ambient*****Indicador de seguiment 6. MOBILITAT LOCAL I TRANSPORT DE PASSATGERS**

Descripció	Mesura el transport diari de passatgers, distàncies i modes de transport per accedir al campus		
Unitats	<ul style="list-style-type: none"> - Repartiment modal d'accés al campus (% diferents tipus de transport) - Nombre de desplaçaments (diferents tipus de transport) 		
Tendència desitjada	↑ de l'ús del transport públic i ↓ de l'ús del transport privat motoritzat		
Programa de referència	2.1 Millorar l'accessibilitat del campus, tot potenciant mitjans de transport respectuosos amb el medi ambient		
Freqüència de mesura	Bianual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	Unitat de Gestió de la Mobilitat

Línia estratègica 3: Gestió de l'energia i de l'aigua***Programa 3.1: Millorar l'eficiència energètica i potenciar l'estalvi energètic*****Indicador de seguiment 7. CONSUM FINAL D'ENERGIA**

Descripció	Mesura el consum final d'energia considerant els diferents tipus d'energia consumits al Campus: energia elèctrica, gas natural, combustibles líquids associats al transport		
Unitats	<ul style="list-style-type: none"> - TEP⁵ total consumit - TEP total per unitat de superfície - % (en TEP) per tipus d'energia 		
Tendència desitjada	↓ TEP total per unitat de superfície		
Programa de referència	3.1 Millorar l'eficiència energètica i potenciar l'estalvi energètic		
Freqüència de mesura	Anual (bianual en el cas del transport)	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB i unitats territorials	Font de les dades	Direcció d'Arquitectura i de Logística (OST)

Indicador de seguiment 8. EMISSIÓ DE GASOS QUE CONTRIBUEIXEN A L'EFECTE HIVERNACLE

Descripció	Estimació del volum d'emissions dels principals contaminants atmosfèrics que contribueixen a l'efecte hivernacle (CO ₂ , NO _x , CH ₄)		
Unitats	Emissió de tones de CO ₂ /any (total i per tipus i sectors d'energia) ⁶		
Tendència desitjada	↓ d'emissions de CO ₂		
Programa de referència	3.1 Millorar l'eficiència energètica i potenciar l'estalvi energètic		
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB (el transport únicament al campus de Bellaterra)	Font de les dades	Direcció d'Arquitectura i de Logística (OST), SEPMA

⁵ TEP: Tona equivalent de petroli. Factors de conversió (font dades: ICAEN, Institut Català d'Energia)

- Electricitat (kWh): 11.629 kWh = 1 TEP
- Gas natural (m³): PCI (poder calorífic inferior): 10.856 kWh = 1 m³

⁶ Factors de conversió (font dades: ICAEN, Institut Català d'Energia)

- Electricitat (kWh): 1 kWh = 0,199 kg CO₂ equivalent (mix català 2001)
- Gas natural (m³): 1 m³ = 2,21 kg CO₂.

Programa 3.2: Potenciar l'ús de recursos locals i renovables**Indicador de seguiment 9. PRODUCCIÓ LOCAL D'ENERGIES RENOVABLES**

Descripció	Avalua el nivell d'autoabastament del Campus amb fonts energètiques renovables i sostenibles (com la solar, l'eòlica, la minihidràulica)		
Unitats	Consum local d'energies renovables respecte al consum total (kWh/any)		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	3.2 Potenciar l'ús de recursos locals i renovables		
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 10. VEHICLES QUE FUNCIONEN AMB ENERGIES RENOVABLES

Descripció	Vehicles de la flota de la UAB que funcionen amb biodièsel o vehicles elèctrics		
Unitats	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de vehicles que funcionen amb biodièsel respecte el total - Consum anual de biodièsel (litres) - Nombre de vehicles elèctrics - Km anuals recorreguts amb vehicles elèctrics 		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	3.2 Potenciar l'ús de recursos locals i renovables		
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	Unitat de gestió de la mobilitat, SEPMA

Programa 3.3: Fer un ús més eficient de l'aigua**Indicador de seguiment 11. ABASTAMENT D'AIGUA**

Descripció	Avalua el consum d'aigua que prové de la xarxa de subministrament, així com les pèrdues registrades a la xarxa de distribució		
Unitats	- Consum d'aigua/m ² construïts		
Tendència desitjada	↓ consum total per unitat de superfície		
Programa de referència	3.3 Fer un ús més eficient de l'aigua		
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB i unitats territorials	Font de les dades	Direcció d'Arquitectura i de Logística (OST)

Línia estratègica 4: Gestió de residus i ambientalització

Programa 4.1: Consolidar i millorar el sistema de gestió de residus basat en la minimització i reciclatge d'aquests, i millorar els circuits de recollida selectiva de residus, tant els assimilables a domèstics com els residus especials generats als laboratoris.

Indicador de seguiment 12. RECUPERACIÓ DE RESIDUS MUNICIPALS

Descripció	Percentatge de residus assimilables a municipals recuperats selectivament		
Unitats	- Generació de residus municipals (kg anuals de residus produïts per tipologia/població)		
Tendència desitjada	Increment (a llarg termini, estabilització)		
Programa de referència	4.1	Consolidar i millorar el sistema de gestió de residus basat en la minimització i reciclatge d'aquests, i millorar els circuits de recollida selectiva de residus, tant els assimilables a domèstics com els residus especials generats als laboratoris.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra, Sabadell (paper)	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 13. RECUPERACIÓ DE RESIDUS INDUSTRIALS

Descripció	Percentatge de residus industrials (laboratoris, sanitaris, ...) recuperats respecte el total de residus produïts		
Unitats	Tipus de residus industrials (percentatge de producció de cada tipus de residu, classificat com inert, no especial i especial)		
Tendència desitjada	estabilització		
Programa de referència	4.1	Consolidar i millorar el sistema de gestió de residus basat en la minimització i reciclatge d'aquests, i millorar els circuits de recollida selectiva de residus, tant els assimilables a domèstics com els residus especials generats als laboratoris.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 14. ÚS DE LA DEIXALLERIA

Descripció	Avalua l'ús que es fa de la deixalleria		
Unitats	- Nombre d'entrades de material realitzades en relació a la població total (kg gestionats a la deixalleria/població) - Balanç de la Borsa de Material Reutilitzable (materials adjudicats i nombre usuaris)		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	4.1	Consolidar i millorar el sistema de gestió de residus basat en la minimització i reciclatge d'aquests, i millorar els circuits de recollida selectiva de residus, tant els assimilables a domèstics com els residus especials generats als laboratoris.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra i Cerdanyola	Font de les dades	SEPMA

Programa 4.2: Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica.**Indicador de seguiment 15. AMBIENTALITZACIÓ DE CONCURSOS PÚBLICS**

Descripció	Avalua els criteris ambientals que són introduïts en el conjunt dels concursos públics que efectua la UAB		
Unitats	- Sumatori del nombre de concursos de productes i serveis i d'homologació de proveïdors de la UAB que han incorporat criteris ambientals en el plec de condicions tècniques.		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	4.2	Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	Direcció d'Arquitectura i de Logística (OST)

Indicador de seguiment 16. CONSUM DE PAPER RECICLAT

Descripció	Percentatge del consum de paper reciclat a la UAB		
Unitats	- Sumatori de la quantitat en kg de paper reciclat consumida anualment per la universitat (serveis de reprografia + compra dels departaments) dividida per la quantitat de paper total consumida per 100.		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	4.2	Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	Oficina de promoció econòmica i compres

Indicador de seguiment 17. CONSUM DE VIDRE RETORNABLE

Descripció	Consum anual de vidre retornable		
Unitats	- Sumatori de la quantitat en unitats d'envasos de vidre retornable venuts a la UAB (serveis de restauració + vènding).		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	4.2	Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	Oficina de promoció econòmica i compres

Indicador de seguiment 18. CONSUM DE CAFÈ JUST

Descripció	Consum de cafè provinent de comerç just a les màquines de venda automàtica de begudes calentes		
Unitats	- Kg de cafè de comerç just venut a les màquines de venda automàtica de begudes calentes		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	4.2	Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	Oficina de promoció econòmica i compres

Indicador de seguiment 19. AMBIENTALITZACIÓ D'ACTES

Descripció	Actuacions d'ambientalització dutes a terme en actes celebrats a la UAB (congressos, festes, etc.).		
Unitats	Nombre d'actes amb criteris d'ambientalització/any Nombre i tipologia d'actuacions d'ambientalització		
Tendència desitjada	Augment del nombre d'actuacions/any		
Programa de referència	4.2	Ambientalitzar la compra i els serveis de la UAB, seguint criteris de sostenibilitat i d'ètica.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	Departaments, administracions de centre

Línia estratègica 5: Participació i sensibilització ambiental***Programa 5.1: Promoure l'educació i sensibilització ambiental entre la comunitat universitària*****Indicador de seguiment 20. CURSOS REALITZATS**

Descripció	Cursos que s'imparteixen per tal d'afavorir conductes més sostenibles, fent especial èmfasi en les accions que es poden fer en el campus		
Unitats	- Nombre de cursos realitzats/any - Públic destinatari		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	5.1	Promoure l'educació i sensibilització ambiental entre la comunitat universitària	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	Campus de Bellaterra	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 21. ACTUACIONS DE COMUNICACIÓ

Descripció	Inclou totes les actuacions de comunicació ambiental (com campanyes divulgatives associades a un projecte, organització de jornades de difusió, elaboració de material informatiu,...)		
Unitats	- Nombre d'actuacions/any - Àmbit i tipus d'actuació		
Tendència desitjada	↑		
Programa de referència	5.1	Promoure l'educació i sensibilització ambiental entre la comunitat universitària	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB i unitats territorials	Font de les dades	SEPMA

Programa 5.2: Fomentar mecanismes per a la participació de la comunitat universitària en la gestió ambiental de la UAB, i establir els corresponents canals de comunicació.

Indicador de seguiment 22. GRAU DE PARTICIPACIÓ

Descripció	Nombre de persones participants en els diferents òrgans de participació (comissions, taules, fòrums, etc.)		
Unitats	Nombre de participants /any Nombre i tipologia de reunions / any		
Tendència desitjada	↑		
Programa referència de	5.2	Fomentar mecanismes per a la participació de la comunitat universitària en la gestió ambiental de la UAB, i establir els corresponents canals de comunicació.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	SEPMA

Indicador de seguiment 23. IMPACTE MEDIÀTIC

Descripció	Nombre de notícies relacionades amb la gestió ambiental en mitjans de comunicació interns i externs		
Unitats	Nombre de notícies /any		
Tendència desitjada	↑		
Programa referència de	5.2	Fomentar mecanismes per a la participació de la comunitat universitària en la gestió ambiental de la UAB, i establir els corresponents canals de comunicació.	
Freqüència de mesura	Anual	Any d'inici de càlcul	2006
Abast	UAB	Font de les dades	SEPMA

8. ANNEXES

8.1 ANNEX 1. Accions del Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB 2002-2010

8.2 ANNEX 2. Document de síntesi de balanç del període 2002-2006

8.3 ANNEX 3. Qüestionaris i valoracions del fòrum virtual d'opinió

8.4 ANNEX 4. Fitxes del fòrum presencial

8.1. ANNEX 1: Programes i accions Pla d'acció (2002-2010)

1. TERRITORI I MEDI NATURAL		
1.1. IMPULSAR UN PLANEJAMENT QUE PRIORITZI L'APROFITAMENT DELS ESPAIS I DE LES CONSTRUCCIONS EXISTENTS, TOT RESPECTANT EL PLA ESPECIAL DE REFORMA INTERIOR (PERI)	Indicadors de seguiment	grau prioritat
1 Prioritzar la remodelació de les construccions existents per davant de l'edificació de nous espais	Índex d'espais remodelats	alt
2 Promoure una figura de protecció dels espais agroforestals	Protecció d'espais d'interès natural*	mig
3 Introduir criteris d'edificació sostenible	Criteris d'edificació sostenible introduïts	mig
4 Establir i difondre un sistema integrat de senyalització de les edificacions i dels espais naturals del campus	Actuacions en senyalització	mig
1.2. MILLORAR LA QUALITAT AMBIENTAL DELS ESPAIS DEL CAMPUS MITJANÇANT LA IMPLEMENTACIÓ DEL PLA DE GESTIÓ DELS ESPAIS AGROFORESTALS (PGAF)	Indicadors de seguiment	grau prioritat
5 Implementar les accions que contempla el Pla de Gestió dels espais agroforestals (PGAF) d'acord amb la Comissió de Seguiment	Usos reals del sòl Altres indicadors depenent dels projectes que es duiguin a terme	alt
6 Fer el seguiment dels abocaments d'aigües residuals i cercar solucions que permetin la millora de la qualitat de les aigües de les rieres que travessen el Campus	Gestió de les aigües residuals* Qualitat de les aigües superficials	alt
7 Elaborar un projecte per a potenciar els usos de lleure, paisatgístic i d'hàbitat en els espais intersticials	Diversitat d'usos dels espais intersticials	baix
8 Col·laborar en campanyes educatives i de conservació amb altres organitzacions i/o institucions	Avaluació de les campanyes realitzades	mig
9 Mantenir i promoure els itineraris de natura entre la comunitat universitària	Ús dels itineraris Actuacions de manteniment en els itineraris	alt

<u>Llegenda:</u>		<u>Inici calendari d'execució:</u>	
	Línia estratègica	2002-2004	
	Programa	2005-2006	
	Accions aprovades en els Consells de Participació Universitària (CPU) i per les unitats de gestió de la UAB	2007-2010	
	Accions proposades per les unitats de gestió de la UAB		
	* Indicadors proposats per la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat		
	** Informe tècnic "Indicadors comuns europeus" (Grup d'experts en medi ambient urbà)		

Aplicació contínua a partir del seu inici

2. ÚS DE RECURSOS I D'ENERGIA			
2.1.	FOMENTAR L'ÚS D'ENERGIES RENOVABLES I MILLORAR L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA DE LES INFRAESTRUCTURES I ELS EQUIPAMENTS DEL CAMPUS	Indicadors de seguiment	grau prioritat
10	Substituir els sistemes de climatització de baix rendiment per sistemes més eficients energèticament i gestionats informàticament	Consum final d'energia* Accions d'estalvi realitzades	alt
11	Actualitzar l'auditoria energètica sectoritzada per edificis	Avaluació de les auditories energètiques	mig
12	Diversificar les fonts de subministrament energètic amb la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques (projecte univERSol)	Producció local d'energies renovables*	mig
13	Augmentar l'eficiència de la xarxa elèctrica (lluminàries, fonts de subministrament, etc.)	Accions d'estalvi realitzades	alt
14	Estendre l'ús d'energies renovables i d'eficiència energètica a la flota de vehicles de la UAB	Vehicles que funcionen amb energies renovables Consum final d'energia* Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle*	mig
2.2.	GARANTIR EL SUBMINISTRAMENT I L'ÚS EFICIENT DE L'AIGUA AL CAMPUS	Indicadors de seguiment	grau
15	Sectoritzar els comptadors d'aigua sempre que sigui viable tècnica i econòmicament	Comptadors instal·lats	mig
16	Renovar i adequar els dispositius consumidors d'aigua (aixetes, cisternes, bombes de buit, etc.) per tal de reduir el consum	Dispositius per reduir el consum d'aigua	baix
17	Millorar la fiabilitat del subministrament d'aigua a la UAB		alt
18	Elaborar un pla de monitorització d'infraestructures i de consums d'aigua al Campus	Abastament d'aigua*	mig
19	Utilitzar fonts pròpies de subministrament d'aigua (captacions subterrànies, aprofitament d'aigües pluvials) per a usos no domèstics	Consum d'aigua procedent de fonts pròpies	baix
2.3.	CONSOLIDAR LA GESTIÓ DE RESIDUS BASADA EN LA REDUCCIÓ EN ORIGEN, RECOLLIDA SELECTIVA I VALORITZACIÓ	Indicadors de seguiment	grau prioritat
20	Continuar introduint criteris ambientals en els concursos públics per a l'adjudicació d'obres i serveis i fomentar la compra de productes ambientalment correctes	Criteris ambientals específics Productes que fomenten la sostenibilitat** Gestió sostenible de les empreses que treballin per la UAB**	mig
21	Renovar, adequar, mantenir les infraestructures i el mobiliari per a la recollida i el tractament de residus i difondre'n els serveis i els resultats obtinguts	Recuperació de residus municipals* Recuperació de residus industrials* Recuperació de residus d'origen animal* Utilització de la deixalleria*	alt

3. TRANSPORT, MOBILITAT I ACCESSIBILITAT			
3.1.	FOMENTAR LA MOBILITAT MÉS SOSTENIBLE AMB LA MILLORA DE L'OFERTA DE TRANSPORT PÚBLIC, LA INFORMACIÓ ALS USUARIS I LA POTENCIACIÓ DE LA MOBILITAT A PEU I EN BICICLETA	Indicadors de seguiment	grau prioritat
22	Defensar davant l'Autoritat del Transport Metropolità la necessitat de millora de la cobertura i la freqüència dels serveis de transport col·lectiu a la Regió Metropolitana de Barcelona, fent especial èmfasi en aquells territoris amb un accés més deficitari respecte els campus de la UAB	Cobertura i freqüència dels serveis de transport col·lectiu	alt
23	Renovar la flota d'autobusos interns	Renovació dels vehicles del Parc Mòbil Vehicles que funcionen amb energies renovables Emissió de gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle*	mig
24	Millorar la qualitat de les parades de bus	Comoditat de les parades de bus Informació en transport sostenible	mig
25	Millorar la informació sobre el transport sostenible per accedir al campus	Informació en transport sostenible	mig
26	Difondre l'experiència del "Servei de transport compartit"	Mobilitat local i transport de passatgers** Avaluació del funcionament del Servei	mig
27	Promoure el BICIUAB	Accions en el marc del projecte Biciuab	alt
3.2.	GARANTIR EL FÀCIL ACCÉS A TOTES LES INSTAL·LACIONS PRÒPIES O ADSCRITES A LA UAB, SUPRIMINT LES BARRERES ARQUITECTÒNIQUES	Indicadors de seguiment	grau prioritat
28	Condicionar els edificis de la UAB per a facilitar l'accessibilitat a persones amb disminució, seguint la normativa vigent	Supressió de barreres arquitectòniques	alt

Llegenda:		Inici calendari d'execució:	
	Línia estratègica	2002-2004	
	Programa	2005-2006	
	Accions aprovades en els Consells de Participació Universitària (CPU) i per les unitats de gestió de la UAB	2007-2010	
	Accions proposades per les unitats de gestió de la UAB		
*	Indicadors proposats per la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat		
**	Informe tècnic "Indicadors comuns europeus" (Grup d'experts en medi ambient urbà)		
		Aplicació contínua a partir del seu inici	

4. COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL			
4.1.	PROMOURE CONDUCTES CIVIQUES I SOSTENIBLES	Indicadors de seguiment	grau prioritat
29	Realitzar anualment cursos de formació sobre conductes sostenibles adreçats a PAS i PDI	Cursos realitzats	mig
30	Establir un programa de comunicació de "conductes sostenibles" adreçat a la comunitat universitària en general	Actuacions de comunicació	baix
31	Establir un Pla d'ambientalització curricular en els diferents departaments de la Universitat	Actuacions d'ambientalització	mig
4.2.	FOMENTAR LA PARTICIPACIÓ MITJANÇANT CAMPANYES AMBIENTALS	Indicadors de seguiment	grau prioritat
32	Promoure la creació d'una xarxa de cooperador/es ambientals	Cooperació ambiental	alt
33	Promoure l'ambientalització de tots els actes i esdeveniments que es realitzen a la UAB	Actuacions d'ambientalització	alt
4.3.	COMPATIBILITZAR ELS INTERESSOS ECONÒMICS AMB EL RESPECTE AMBIENTAL TOT PREMIANT LES CONDUCTES SOSTENIBLES I INCORPORANT INDICADORS AMBIENTALS AL CONTRACTE- PROGRAMA	Indicadors de seguiment	grau prioritat
34	Incentivar econòmicament o premiar les conductes sostenibles	Conductes sostenibles	baix
35	Introduir indicadors ambientals al contracte-programa	Ambientalització del contracte-programa	mig

Llegenda:		Inici calendari d'execució:	
	Línia estratègica	2002-2004	
	Programa	2005-2006	
	Accions aprovades en els Consells de Participació Universitària (CPU) i per les unitats de gestió de la UAB	2007-2010	
	Accions proposades per les unitats de gestió de la UAB		
	* Indicadors proposats per la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat		
	** Informe tècnic "Indicadors comuns europeus" (Grup d'experts en medi ambient urbà)		
		Aplicació contínua a partir del seu inici	

8.2. ANNEX 2: Document de síntesi 2002-2006

El Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB és una eina amb finalitat pràctica per avançar cap a una universitat més sostenible i millorar-ne la qualitat ambiental. Aquest pla d'acció es va redactar i aprovar l'any 2002 fruit d'un procés participatiu d'Agenda Local 21, i conté programes i accions programades per al període 2002-2010.

Després de cinc anys d'implantació del Pla d'acció s'ha detectat la necessitat de revisar-lo i dissenyar noves accions ambientals per al període 2007-2010 que s'adeqüin a la situació actual de la UAB.

A continuació es detallen les actuacions planificades al Pla d'acció per les nou àrees temàtiques, i les que s'han dut a terme des del 2002 fins al 2006.

Planejament urbanístic i edificació

Introducció

La Universitat té el compromís d'impulsar un planejament que prioritzi l'aprofitament dels espais i de les construccions existents densificant els terrenys ja urbanitzats. Es prioritza la remodelació i les ampliacions d'edificis existents davant de noves construccions. Amb aquestes mesures es pretén conservar els espais no urbanitzats que caracteritzen el nostre campus.

La millora de l'accessibilitat per a les persones amb mobilitat reduïda és també una de les premisses que se segueixen en el camp del planejament i l'edificació.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

Planejament urbanístic

- Prioritzar la remodelació de les construccions existents per davant de l'edificació de nous espais.
- Promoure una figura de protecció dels espais agroforestals.
- Introduir criteris d'edificació sostenible.
- Establir i difondre un sistema integrat de senyalització de les edificacions i dels espais naturals del campus.

Accessibilitat als edificis

- Condicionar els edificis de la UAB per a facilitar l'accessibilitat a persones amb disminució, seguint la normativa vigent.

Què hem fet?

- S'han remodelat 48.573 m² d'edificis des de l'any 2002 (enfront dels 50.518 m² de superfície nova construïda durant aquests anys). Pel que fa a les noves construccions, es prioritza l'ampliació d'edificis ja existents per a evitar així l'ocupació de sòl no urbanitzat.
- Es lliura unes recomanacions de criteris d'edificació sostenible als guanyadors dels concursos de construcció i remodelació d'edificis.
- S'han suprimit barreres arquitectòniques a diferents edificis per a millorar-ne l'accessibilitat. De les més de 40 actuacions en aquest àmbit, destaquen les següents: instal·lació de rampes, adequació de lavabos, o creació de places d'aparcament reservades per a persones amb mobilitat reduïda, entre d'altres.

Valoració global

- Es prioritza la remodelació enfront de l'ampliació. Tanmateix, a causa de la gran demanda de creixement de la Universitat, la superfície edificada ha augmentat un 11% des del 2002.
- Cal seguir realitzant actuacions de supressió de barreres arquitectòniques.

Espais agroforestals

Introducció

Els espais forestals i agrícoles de la UAB ocupen una extensió considerable; aproximadament el 60% de la superfície total del campus de Bellaterra de la UAB. Aquests espais tenen una important funció de connectivitat ecològica amb altres espais naturals del voltant del campus en tant que representen espais verds dins d'un entramat urbanístic i d'una xarxa d'infraestructures viàries molt densa i complexa.

El Pla de gestió dels espais agroforestals del 2001 (PGAF) marca les directrius de la gestió ambiental d'aquests espais. Els objectius del PGAF són: conservar i restaurar els valors naturals i historicoculturals del campus, facilitar-ne l'ús públic, i promoure la integració dels espais agroforestals en la realitat comarcal.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

Millorar la qualitat ambiental dels espais del campus implantant el Pla de gestió dels espais agroforestals (PGAF)

- Implementar les accions que preveu el Pla de gestió dels espais agroforestals (PGAF).
- Fer el seguiment dels abocaments d'aigües residuals i cercar solucions que permetin la millora de la qualitat de les aigües de les rieres del campus.
- Elaborar un projecte per a potenciar els usos de lleure, paisatgístics i d'hàbitat en els espais intersticials.
- Col·laborar en campanyes educatives i de conservació amb altres organitzacions i/o institucions.
- Mantenir i promoure els itineraris de natura entre la comunitat universitària.

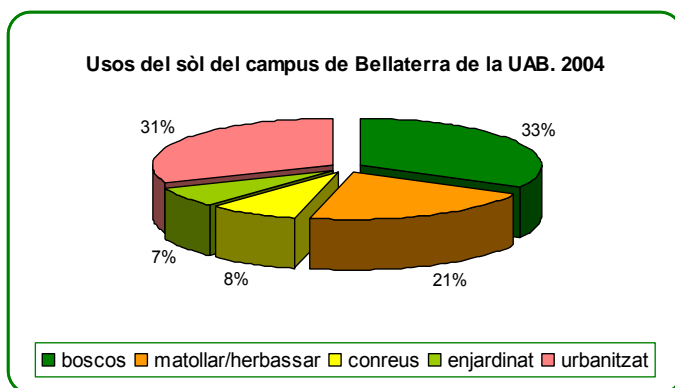
Què hem fet?

- S'està duent a terme el seguiment de la instal·lació de col·lectors d'aigua residual als torrents del campus i la recuperació ambiental de les zones afectades.
- S'està redactant un projecte executiu per a la construcció d'un aiguamoll al campus.
- Cada any es duen a terme campanyes de seguiment d'espècies de papallones diürnes ([Butterfly Monitoring Scheme](#)) i de diverses espècies de mallerengues (per mitjà de caixes niu).
- Als espais naturals es duen a terme pràctiques de diferents assignatures al campus, com arqueologia, zoologia, botànica, etc.
- S'ha millorat i renovat la senyalització dels dos itineraris de natura del campus.
- S'han dut a terme actuacions de manteniment dels itineraris de natura i de neteja de tres hectàrees de bosc.
- S'ha redactat el [Pla de gestió agroramader del campus](#).
- S'ha elaborat un [sistema d'informació geogràfica del campus de Bellaterra](#), amb un sistema de mapes consultable des d'Internet.

Alguns dels projectes de gestió dels espais agroforestals han tingut el suport de la [Fundació Territori i Paisatge](#).

Valoració global

- Els espais no urbanitzats, que ocupen una important superfície dins del campus, necessiten un manteniment periòdic per tal de conservar i millorar l'estat ecològic.

- Tot i que s'han fet alguns estudis sobre el campus (recursos hídrics, inventaris de flora i fauna, seguiment d'espècies animals), manca molt coneixement d'aquests espais.
- Des de l'any en què es van dissenyar, als itineraris ambientals s'hi ha dut a terme una mitjana de tres visites guiades l'any.

Energia

Introducció

Actualment el subministrament energètic als edificis es fa majoritàriament mitjançant electricitat i gas natural. En el consum energètic de la UAB també cal considerar el que es deriva de la utilització de combustibles líquids associats als mitjans de transport (incloent-hi tant els vehicles que arriben diàriament al campus com els vehicles de la flota de la UAB).

Les actuacions en el camp de l'energia es basen en la millora de l'eficiència energètica i l'estalvi energètic, com també en el foment de les energies renovables i netes tant als edificis com al transport.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'actuació vigent?

Edificació. Eficiència energètica.

- Substituir sistemes de climatització de baix rendiment per sistemes més eficients energèticament i gestionats informàticament.
- Augmentar l'eficiència de la xarxa elèctrica (lluminàries, fonts de subministrament, etc.).

Edificació. Energies renovables.

- Diversificar les fonts de subministrament energètic amb la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques (projecte univERsol).

Transport. Eficiència energètica i energies renovables.

- Estendre l'ús d'energies renovables i d'eficiència energètica a la flota de vehicles de la UAB.

Què hem fet?

Edificació. Eficiència energètica.

- S'han substituït calderes existents per calderes d'alt rendiment a quatre edificis. La instal·lació d'una nova caldera comporta un estalvi de gas d'un 45%.
- S'han dut a terme actuacions de millora dels programes de control de la gestió de calefacció i climatització. Aquesta actuació permet un estalvi aproximat d'un 5% en el consum de gas.
- S'han fet millores de climatització a diversos edificis de la UAB (actuacions de sectorització, millores d'instal·lacions hidràuliques...).
- Es prioritza la instal·lació de sistemes col·lectius de refrigeració enfront de la instal·lació de bombes de fred/calor individuals, mitjançant la subvenció dels primers.
- S'han fet proves pilot d'interruptor automàtic mitjançant detector de presència en determinats punts de facultats i centres i regulant la intensitat de llum en funció de la il·luminació exterior.

Edificació. Instal·lacions d'energies renovables.

- Des del 2003 es disposa d'una [instal·lació solar fotovoltaica](#) a la plaça Cívica, en el marc del projecte europeu univERSol. Aquesta instal·lació, de 380 m², produeix aproximadament 62.000 kWh l'any i comporta un estalvi d'emissions de 12 tones de CO₂ l'any.
- L'any 2004 es van instal·lar col·lectors solars a la sala de condicionament físic del SAF per disposar d'aigua calenta a vestidors i a la piscina. Aquesta instal·lació, de 67,5 m², comporta un estalvi anual de 5.000 m³ de gas natural i un estalvi d'emissions de 11 tones de CO₂ l'any.

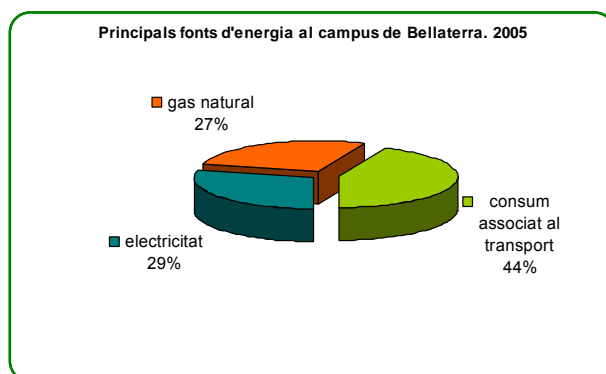
Transport. Eficiència energètica i energies renovables.

- Des del 2000 els vehicles dièsel interns i els 18 autobusos de la flota interna funcionen amb biodièsel fabricat a partir d'olis de cuinar reciclats. Des de l'any 2002 s'ha evitat l'emissió a l'atmosfera de 211 tones de CO₂ gràcies a l'ús d'aquest biocombustible.
- Des del 2002 es disposa de dos cotxes elèctrics i des del 2006 d'una bicicleta elèctrica per al transport intern del campus, cosa que representa un consum anual de 5.500 kWh sense emissions a escala local.

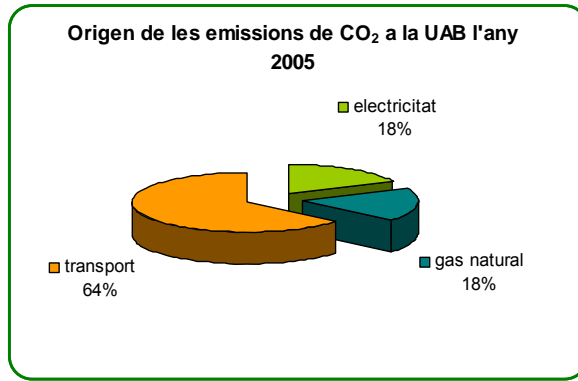
Valoració global

L'energia a la UAB

- Les fonts energètiques principals són: electricitat, gas natural i combustibles fòssils associats al transport. El consum energètic de la UAB l'any 2005 va ser de 8.344 TEP, un 30% més que el 2002.

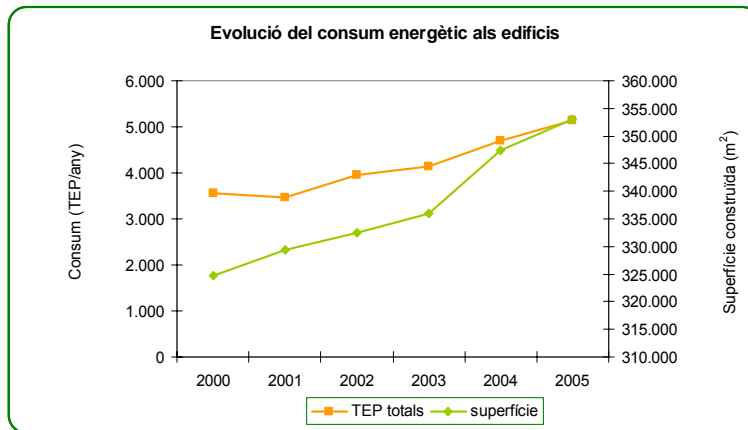
- Les emissions contaminants derivades del consum energètic principals són les emissions de CO₂ (32.450 t l'any 2005). La major part de les emissions són produïdes pel transport. Dins del transport, la gran part de les emissions provenen dels desplaçaments en vehicle privat que fan els membres per a accedir a la UAB.

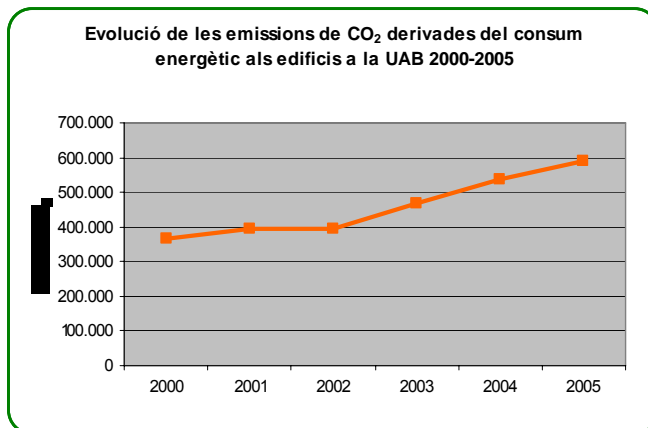
- Les energies renovables als edificis (fotovoltaica i tèrmica) i les energies netes al transport (biodièsel i vehicles elèctrics) comporten un estalvi d'emissions d'unes 107 tones CO₂ l'any.

El consum energètic als edificis

- Pel que fa al consum energètic als edificis per unitat de superfície, ha augmentat un 22%, passant de 0,0119 TEP/m² l'any 2002 a 0,0145 TEP/m² l'any 2005. Aquest creixement es deu a l'augment de la demanda de confort.

- Les emissions provinents del consum energètic als edificis (derivades de la il·luminació i climatització), han anat en augment des de l'any 2002.

- L'aportació de les energies renovables, uns 105.000 kWh l'any, representa el 0,343% de l'energia consumida als edificis de la UAB.

Aigua

Introducció

L'aigua és un recurs natural limitat que cal gestionar convenientment i del qual cal fer un ús racional. Actualment tota l'aigua que es consumeix al campus de la UAB prové de la xarxa pública.

Pel que fa als usos de l'aigua, s'estima que aproximadament un 20% s'usa per a reg, mentre que el 80% restant es destina a altres usos com sanitari, domèstic, realització de pràctiques, recerca i neteja.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

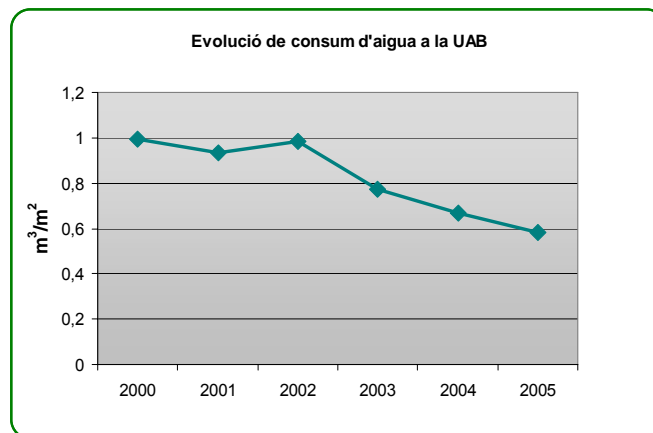
- Sectoritzar els comptadors d'aigua sempre que sigui viable tècnicament i econòmicament.
- Renovar i adequar els dispositius consumidors d'aigua (aixetes, cisternes, bombes de buit, etc.) per tal de reduir-ne el consum.
- Millorar la fiabilitat del subministrament d'aigua a la UAB.
- Elaborar un pla de monitorització d'infraestructures i de consums d'aigua al campus.
- Utilitzar fonts pròpies de subministrament d'aigua (captacions subterrànies, aprofitament d'aigües pluvials) per a usos no domèstics.

Què hem fet?

- S'han substituït instal·lacions amb alt consum d'aigua com les torres de refrigeració per altres sistemes més eficients hídricament.
- Des de l'any 2002 s'han anat reparant importants trams de canonades per a reduir les pèrdues d'aigua per fuites.
- En les zones enjardinades s'ha modificat el funcionament dels temporitzadors per adequar-los al temps òptim de reg. En alguna zona enjardinada s'ha posat reg gota a gota, amb una despesa d'aigua menor.
- S'ha fet un estudi sobre els recursos hídrics del campus de la UAB: *Avaluació de la captació d'Aigua subterrània al Campus de la UAB* (Mas, P., 2004).

Valoració global

- El consum d'aigua ha disminuït des de l'any 2002 en un 40%, gràcies a la millora del sistema de subministrament i de l'ús.

Gestió de residus

Introducció

La gestió correcta dels residus generats a la UAB és un dels objectius del Pla d'acció per a la sostenibilitat de la UAB. Els darrers anys s'han consolidat circuits per les diferents tipologies de residus, tant pels residus especials de laboratori, com pels residus assimilables a urbans. La UAB vetlla per la correcta recollida i gestió d'aquests residus mitjançant gestors autoritzats.

La Universitat té implantats plans graduals de minimització de residus, recollida selectiva i valorització de diferents fraccions de residus. També disposa d'una deixalleria que dona servei a la comunitat universitària i on es poden portar gran varietat de residus.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

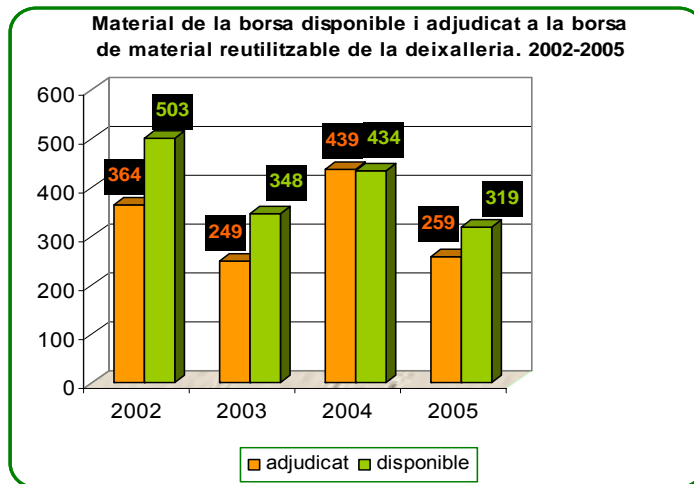
- Consolidar la gestió de residus basada en la reducció en origen, recollida selectiva i valorització.
- Renovar, adequar i mantenir les infraestructures i el mobiliari per a la recollida i el tractament de residus i difondre'n els serveis i els resultats obtinguts.

Què hem fet?

- S'han consolidat els circuits de recollida dels diferents tipus de residus assimilables a urbans (paper i cartró, vidre i rebuig) i d'altres residus que reben un tractament especial (tònners, piles, fluorescents, etc.).
- S'ha fet un concurs públic (any 2003) per la gestió dels residus especials de laboratori i s'ha millorat el circuit de recollida d'aquests tipus de residus que es generen en els més de 400 laboratoris de la UAB.
- S'ha potenciat l'ús de la deixalleria del campus de Bellaterra, promovent l'aportació de residus i el servei gratuït de borsa de material reutilitzable.
- Des del 2002 s'ha reduït la generació d'envasos de plàstic, tant en el servei de venda automàtica com als bars.
- S'ha lliurat una tassa de ceràmica a tots els treballadors de la UAB per a fomentar la utilització de l'opció sense got en les màquines automàtiques de begudes calentes, reduint així la generació de residus de gots de plàstic d'un sol ús.

Valoració global

- A la UAB se segueix el programa de residu mínim, que fomenta la reducció de residus en origen.
- Cada any es recullen a la UAB prop de 220 tones de paper i cartró que es reciclen en una planta de tractament. El circuit de recollida selectiva del paper i el cartró requereix d'un seguiment continu i periòdic per solucionar les incidències i garantir-ne el funcionament correcte.
- Amb l'actual model de gestió de residus especials dels laboratoris es recullen i tracten anualment prop de 80.000 litres d'aquests residus.
- Cada any la deixalleria fa unes 300 adjudicacions de material de la borsa; principalment es tracta de material informàtic i mobles.

Ambientalització de compres i serveis

Introducció

La UAB ha treballat en la introducció de criteris ambientals i de sostenibilitat, tant als concursos públics per a l'adjudicació de serveis d'empreses externes com en l'adquisició de material nou.

El projecte de Compra Verda de la UAB vol fomentar l'ambientalització dels serveis i el foment de la compra de productes respectuosos amb el medi ambient i èticament responsables. Amb aquesta iniciativa es volen donar a conèixer les característiques i els beneficis d'aquests productes, tant als encarregats de realitzar compres a la UAB com a la societat en general.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

- Continuar introduint criteris ambientals en els concursos públics per a l'adjudicació d'obres i serveis i fomentar la compra de productes ambientalment correctes.

Què hem fet?

- Des del 1999 totes les màquines de venda automàtica de begudes calentes serveixen cafè de comerç just.
- La UAB duu a terme, des de l'any 2003 un projecte de [Compra Verda](#). Dins d'aquest projecte s'han dut a terme diferents actuacions com cursos periòdics adreçats al PAS, edició del *Manual de Compra Verda de material d'oficina i equipaments informàtics*, entre d'altres. A partir del 2006 els productes verds de l'Abacus estan senyalitzats com a tals.
- S'han introduït criteris ambientals en diferents concursos per a l'adjudicació de serveis a empreses externes (neteja, restauració, jardineria, etc.).

Valoració global

- Actualment totes les màquines de venda automàtica serveixen cafè de comerç just. Cada any es consumeixen uns 7.000 kg d'aquest cafè a la UAB.
- Fins a l'any 2005 s'han ambientalitzat un total de vuit concursos per a l'adjudicació de serveis a empreses externes.
- El foment de la compra verda i èticament responsable és una de les prioritats de la gestió ambiental de la UAB.

Mobilitat i transport

Introducció

La ubicació periurbana del campus de la UAB, el seu disseny i l'activitat diària que s'hi desenvolupa condicionen les pautes de mobilitat de la comunitat universitària, i generen un gran nombre de desplaçaments que cal gestionar i procurar que tinguin el mínim impacte ambiental possible.

Les actuacions en el camp de la mobilitat a la UAB es basen a fomentar opcions de mobilitat sostenible i segura, on uns dels principals elements són la promoció de mitjans de transport més respectuosos amb el medi ambient (com el transport públic o la bicicleta) i la millora de l'accessibilitat al campus.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

Fomentar la mobilitat més sostenible

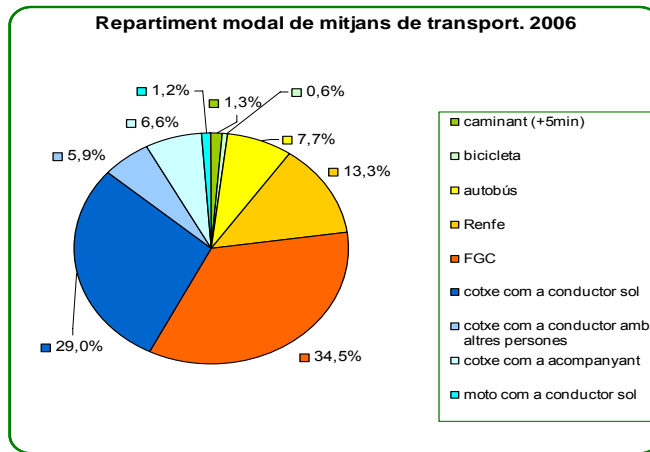
- Defensar davant l'Autoritat del Transport Metropolità la necessitat de millora de la cobertura i la freqüència dels serveis de transport col·lectiu a la Regió Metropolitana de Barcelona.
- Renovar la flota d'autobusos interns.
- Millorar la qualitat de les parades de bus.
- Millorar la informació sobre el transport sostenible per accedir al campus.
- Difondre l'experiència del "Servei de transport compartit".

Què hem fet?

- S'ha millorat la cobertura per accedir al campus en transport públic amb noves línies d'autobusos i de tren.
- Des de l'any 2000 es fan estudis bianuals dels hàbits de mobilitat de la comunitat universitària.
- Des de l'any 2005 es realitza la Setmana de la mobilitat sostenible i segura a la UAB.
- S'ha millorat el [Servei de Compartir Cotxe](#), actualment gestionat per la Xarxa d'Estudiants.
- S'ha creat la Unitat de Gestió de la Mobilitat, que depèn de la Direcció d'Arquitectura i de Logística.
- S'ha aprovat el Pla estratègic d'accessibilitat de la UAB.
- S'ha posat en marxa un pla d'aparcaments de bicicletes (instal·lació d'un aparcament automàtic de bicicletes i 100 aparcaments convencionals).
- S'ha constituït la Taula de la Mobilitat de la UAB.

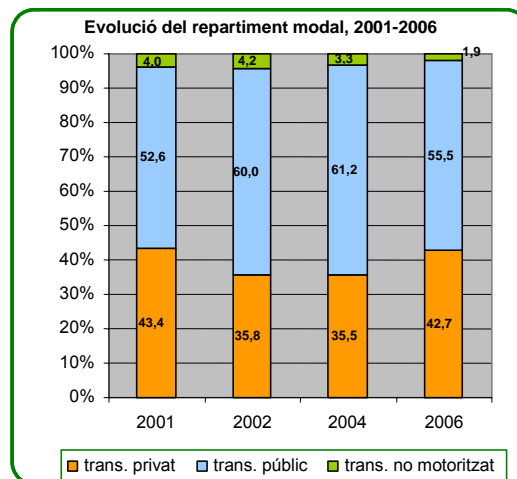
Valoració global

- Tot i que aproximadament el 50% de la comunitat universitària ve a la UAB en transport públic, la Universitat pateix un col·lapse diari de vehicles privats.
- La UAB cada cop és més inaccessible atès el col·lapse que pateixen les principals infraestructures o serveis de transport ja sigui privat o públic. D'altra banda, també és molt poc accessible amb mitjans de transport com la bicicleta o els desplaçaments a peu.
- Un 64% de les emissions de CO₂ totals generades per la UAB estan associades al transport.

Font: Estudis dels hàbits de mobilitat de la comunitat universitària 2006. GEMOTT

- L'ús del transport públic ha augmentat un 5% des del 2001.
- Si en el període 2001-2004 l'ús del vehicle privat es va reduir, en el període 2004-2006 ha augmentat lleugerament.

Font: Estudis dels hàbits de mobilitat de la comunitat universitària 2006. GEMOTT

Campanyes i divulgació ambiental

Introducció

La sensibilització de la comunitat universitària és una de les línies estratègiques que preveu el Pla d'acció local per a la sostenibilitat. Els programes en què es treballa tenen l'objectiu de promoure conductes cíviques i sostenibles entre la comunitat universitària, tot fomentant la participació mitjançant campanyes ambientals.

La recerca és una de les activitats pròpies de la Universitat, i això també s'aplica al camp del medi ambient. En aquest àmbit, nombrosos departaments i centres de la Universitat duen a terme projectes de recerca ambiental, fent que la UAB sigui una universitat capdavantera i reconeguda en l'àmbit internacional. A banda d'aquesta recerca i dins el marc de l'Agenda 21, des del Servei de Prevenció i de Medi Ambient (SEPMA), l'òrgan de gestió ambiental de la UAB, es promouen projectes de recerca ambiental aplicada al campus que tenen sempre un important vessant divulgatiu. Així doncs, quan es parla de divulgació ambiental en l'àmbit del Pla d'acció, es fa referència únicament als projectes coordinats des del SEPMA.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

Promoure la sostenibilitat

- Dur a terme anualment cursos de formació sobre conductes sostenibles adreçats a PAS i PDI.
- Establir un programa de comunicació de “conductes sostenibles” adreçat a la comunitat universitària en general.
- Establir un Pla d'ambientalització curricular en els diferents departaments de la Universitat.

Fomentar la participació

- Promoure la creació d'una xarxa de cooperador/es ambientals.
- Promoure l'ambientalització de tots els actes i esdeveniments que es realitzen a la UAB.

Compatibilitzar els interessos econòmics amb el respecte ambiental

- Incentivar econòmicament o premiar les conductes sostenibles.
- Introduir indicadors ambientals al contracte-programa.

Què hem fet?

Promoure la sostenibilitat

- S'han impartit cursos de temàtica ambiental al PAS, enfocats a la gestió ambiental i a la compra més respectuosa de productes i serveis.
- S'han impartit classes d'assignatures de diferents titulacions explicant la gestió ambiental de la UAB i el funcionament de les instal·lacions d'energies renovables al campus.
- S'han dut a terme diferents campanyes de sensibilització i informació ambiental lligades a actuacions en diferents àmbits: residus, energia, canvi climàtic, etc.
- S'han dut a terme visites guiades als itineraris de natura i a l'itinerari ambiental on han participat membres de la comunitat universitària i altres d'externs.
- S'ha instal·lat una pantalla electrònica a la plaça Cívica mitjançant la qual es donen missatges sobre la gestió ambiental a la UAB.

Fomentar la participació

- Des del 2002 s'han dut a terme diferents actuacions de voluntariat ambiental: voluntariat a Galícia enfront de l'accident del *Prestige*, camps de treball inter-universitaris a l'Estat espanyol, etc.
- L'any 2005 es va establir el programa de voluntariat ambiental ofert per la Fundació Autònoma Solidària en què van participar 12 voluntaris ambientals.
- Des del 1998 s'introdueixen actuacions ambientals en l'organització de la Festa Major de la UAB, destacant l'ús de gots reutilitzables, la recollida selectiva dels residus i el premi a la paradeta més sostenible.
- S'ha establert un servei de lloguer de gots reutilitzables perquè els serveis, els departaments, les associacions de la UAB que vulguin utilitzar-los en les seves celebracions ho puguin fer.
- S'ha dissenyat un itinerari d'educació ambiental format per set punts d'interès ambiental del campus de Bellaterra de la UAB (inclou els dos itineraris de natura).

Compatibilitzar els interessos econòmics amb el respecte ambiental

- El 2003 es van introduir els indicadors de l'Agenda 21 al contracte programa, del qual depèn part de finançament de la Universitat.

Valoració global

- Es percep una manca d'interès general pels temes ambientals entre la comunitat universitària, segurament a causa que gran part de la comunitat no se sent identificada amb el campus i no sent properes les problemàtiques ambientals de la Universitat.
- S'han de buscar noves fórmules de participació i estratègies de comunicació per implicar la comunitat universitària en els projectes de gestió ambiental del campus.
- Cal enfortir el programa de voluntariat ambiental, fent-hi participar també el PAS i el PDI.

Projecció exterior

Introducció

El procés d'Agenda Local 21 i la gestió ambiental que es duu a terme a la UAB han permès a la Universitat una gran projecció exterior en aquests àmbits. Aquesta projecció fa possible la transmissió dels valors i de la seva experiència en el camp de la sostenibilitat cap a la societat, i a la inversa.

La Universitat col·labora amb diferents entitats i administracions en l'àmbit de la gestió ambiental, amb què ha dut a terme diferents projectes i estudis. Aquesta col·laboració permet una millora contínua del coneixement de les bones pràctiques ambientals al campus.

Què havíem de fer de 2002 a 2006 segons el Pla d'acció vigent?

- Estendre les bones pràctiques ambientals i iniciatives de la UAB cap a la societat.
- Treballar conjuntament amb altres universitats per una millor gestió ambiental a les universitats.
- Treballar conjuntament amb les administracions públiques i altres entitats en projectes conjunts d'implantació de bones pràctiques ambientals.

Què hem fet?

- La UAB forma part del Comitè Executiu del Grup de Treball de Qualitat Ambiental i Desenvolupament Sostenible de la CRUE (Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles).
- La UAB és una entitat signant del compromís ciutadà pel desenvolupament sostenible de la ciutat de Barcelona, i participa activament en la seva Agenda Local 21. Des de l'any 2001 la UAB col·labora amb l'Ajuntament de Barcelona en el marc d'un conveni per a l'assessorament en l'ambientalització d'actes. En aquest àmbit ha redactat una guia d'educació ambiental per fer festes més sostenibles.
- La UAB és membre de la Comissió de Sabadell Sostenible.
- La UAB ha participat en congressos i jornades per a donar a conèixer la seva experiència en l'àmbit de la gestió ambiental.

Valoració global

- La gestió ambiental duta a terme a la UAB ha permès situar la nostra universitat com una de les universitats pioneres en l'Estat espanyol en aquest àmbit.
- La col·laboració entre la UAB, les universitats, les administracions públiques i altres entitats que participen en projectes conjunts, és fonamental per enriquir i adquirir més experiència conjunta en l'aplicació de bones pràctiques ambientals a la societat.

8.3. ANNEX 3: Qüestionaris i valoracions del fòrum virtual

Per a cada qüestionari es podia respondre segons el grau d'acord o grau de prioritat, sent:

Molt
 Bastant
 Poc
 Gens

Qüestionari 1: Territori

Estat actual

1. El ritme de creixement de la UAB (pel que fa a la superfície ocupada en planta) és compatible amb la conservació dels espais no edificats (zones enjardinades, camps de conreu i boscos).

2. Tinc un bon coneixement dels espais agrícoles, forestals i dels itineraris de natura del campus de Bellaterra de la UAB.

Propostes d'actuacions 2007-2010

5. Introduir criteris de sostenibilitat en la construcció i remodelació d'edificis.

8. Dur a terme actuacions per a la recuperació ecològica de les rieres (neteja de lleres, conservació del cabal mínim de les rieres, etc.).

4. Seguir realitzant actuacions de supressió de barreres arquitectòniques.

9. Realitzar actuacions periòdiques de neteja dels espais forestals.

6. Establir directrius per a la vegetació en espais enjardinats seguint criteris de sostenibilitat

7. Mantenir l'activitat ramadera i agrícola per tal de conservar el mosaic agroforestal actual.

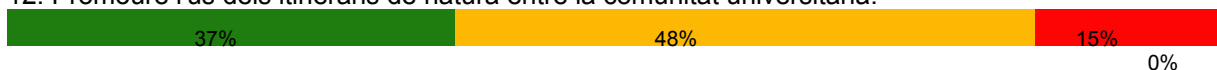
3. Prioritzar el model de creixement concentrat d'edificis enfront del creixement dispers com a estratègia per a conservar els espais no urbanitzats.

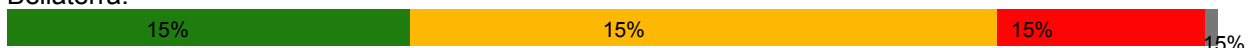
10. Realitzar actuacions periòdiques de neteja i manteniment dels itineraris de natura.

12. Promoure l'ús dels itineraris de natura entre la comunitat universitària.

11. Fomentar les pràctiques docents i treballs de recerca als espais agroforestals del campus de Bellaterra.

Qüestionari 2: Energia i aigua**ENERGIA****Estat actual**

1. L'augment de consum d'energia que hi ha a la UAB és preocupant (el consum d'energia per m² al 2005 va ser un 22% superior al del 2002).

2. Tinc un bon grau de confort al meu lloc d'estudi o de feina a l'estiu.

3. Tinc un bon grau de confort al meu lloc d'estudi o de feina a l'hivern.

Propostes d'actuacions

6. Introduir criteris per a millorar l'eficiència energètica dels nous edificis i dels existents (millora d'aïllaments,...).

10. Instal·lar col·lectors solars (per aigua calenta sanitària) als llocs de més consum (SAF i Vila Universitària).

4. Millorar l'eficiència dels aparells de climatització substituint les calderes existents per calderes d'alt rendiment i control informàtic.

7. Instal·lar tecnologies eficients per a enllumenat interior dels edificis (lluminàries d'alta eficiència, detectors de presència,...)

5. Sectoritzar progressivament els edificis en diferents àrees de climatització per tal de millorar el confort.

9. Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi energètic.

11. Fomentar l'ús de vehicles de baixa emissió de contaminants al transport intern (elèctrics, biodièsel, híbrids, hidrogen,...).

8. Instal·lar tecnologies eficients per a enllumenat exterior.

AIGUA

Estat actual

1. A la UAB es fa un ús responsable de l'aigua per a reg i neteges.

2. A la UAB es fa un ús responsable de l'aigua per altres usos (lavabos, fonts, laboratoris,...).

Propostes d'actuacions

4. Seguir treballant per a reduir fuites d'aigua a les canonades.

3. Instal·lar dispositius per l'estalvi d'aigua (com reductors de cabal, temporitzadors,...) en edificis nous i remodelacions.

6. Potenciar l'aprofitament dels recursos hídrics locals (aigües pluvials i pous).

5. Instal·lar sistemes de reg per a les zones enjardinades amb un ús de l'aigua més eficient.

7. Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi d'aigua.

Qüestionari 3: residus i ambientalització

1. El servei de recollida de residus urbans que té la UAB és correcte.

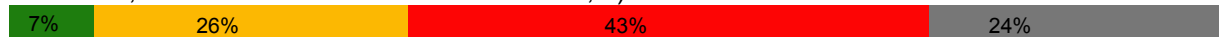
2. Els residus generats als laboratoris de la UAB es tracten adequadament.

3. La deixalleria del campus dóna un servei adequat a les necessitats de la universitat.

4. Els menjadors i els bars de la UAB tenen una adequada gestió ambiental (generen pocs residus d'envasos, reciclen totes les fraccions de residus,...).

5. Hi ha una oferta suficient de productes verds i respectuosos amb el medi ambient a les botigues de papereria i oficines en el campus.

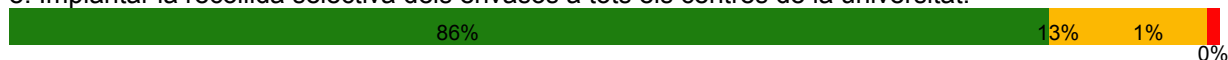

6. Les compres de material de la UAB es fan considerant els seus efectes sobre el medi ambient.

Propostes 2007-2010

8. Implantar la recollida selectiva dels envasos a tots els centres de la universitat.

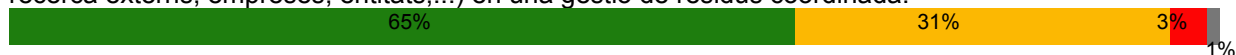
13. Establir mecanismes per a que els proveïdors de la UAB ofereixin uns serveis més verds i uns productes més respectuosos amb el medi ambient.

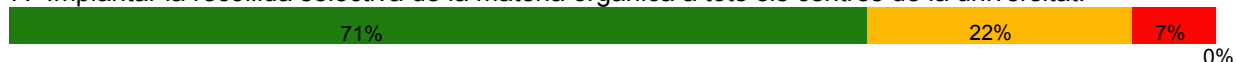
12. Fomentar la dispensació de begudes en sistemes que previnguin la generació d'envasos d'un sol ús.

11. Corresponsabilitzar tots els agents externs a la UAB que es donen cita en el campus (centres de recerca externs, empreses, entitats,...) en una gestió de residus coordinada.

7. Implantar la recollida selectiva de la matèria orgànica a tots els centres de la universitat.

9. Millorar la gestió dels residus de laboratori, actualitzant la normativa, els procediments i l'operativa actual.

10. Ampliar i millorar els serveis de borsa de material reutilitzable i planta de transferència de residus que ofereix la deixalleria del campus.

Qüestionari 4: Mobilitat i transport

Estat actual

1. La quantitat de vehicles privats que arriben diàriament a la UAB és sostenible.

2. Hi ha una bona cobertura en transport públic per arribar a la UAB.

3. La UAB és accessible en bicicleta.

4. Els cursos de conducció eficient són útils.

5. És important conscienciar la comunitat universitària amb campanyes com la Setmana de la Mobilitat Sostenible.

Propostes 2007-2010

6. Millorar la cobertura de transport públic per arribar a la universitat.

10. Millorar l'accessibilitat en bici entre la UAB i els municipis veïns (carrils bici, carril verd, etc.).

12. Instal·lar aparcaments segurs per a bicicletes.

11. Millorar la mobilitat intra-campus (a peu, amb vehicles poc contaminants)

7. Millorar la informació sobre l'oferta de transport públic disponible.

8. Potenciar un ús responsable del cotxe (mitjançant el servei de cotxe compartit).

9. Regular els aparcaments de cotxe del campus.

Qüestionari 5: Educació i sensibilització

Estat actual

1. Les campanyes de sensibilització ambiental que es fan a la UAB són efectives per influenciar en les conductes individuals dels membres de la comunitat universitària.

Propostes 2007-2010

5. Millorar el coneixement dels aspectes ambientals de la UAB entre la comunitat universitària duent a terme campanyes de sensibilització sobre problemàtiques ambientals locals i globals.

3. Dissenyar un programa per ambientalitzar els actes que se celebrin a la UAB, per tal de reduir i compensar els impactes ambientals derivats de la seva celebració.

4. Realitzar cursos de formació de temàtica ambiental al PAS i PDI.

2. Tenir un programa de voluntariat ambiental que realitzi tasques de sensibilització i projectes ambientals al campus.

Qüestionari 6: participació

Estat actual

1. Tinc un bon coneixement sobre la gestió ambiental de la UAB.

2. M'agradaria rebre informació periòdica sobre les actuacions relacionades amb l'Agenda 21 de la UAB.

3. Estaria disposat a participar activament en algunes de les actuacions ambientals de la UAB com a voluntari (*Escriu l'àmbit temàtic en què t'interessaria participar a l'apartat de comentaris*).

Propostes d'actuacions 2007-2010

5. Editar un butlletí electrònic trimestral sobre l'Agenda 21 de la UAB que es publiqui al web i que també el rebin per correu electrònic les persones interessades.

7. Mantenir i actualitzar el web de l'Agenda 21 de la UAB per a que esdevingui el principal canal d'informació i participació de la comunitat universitària en els aspectes de sostenibilitat de la UAB.

8. Establir un fòrum virtual d'opinió permanent al web de l'Agenda 21 de la UAB, que es vagi actualitzant en funció de les temàtiques a tractar.

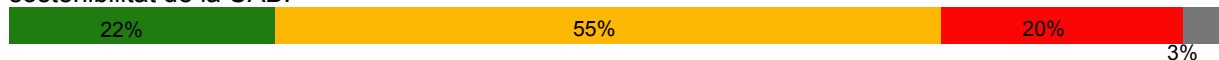
9. Crear taules i organismes de participació temàtics que es reuneixin de forma periòdica al llarg de l'any.

4. Crear una llista de distribució on s'informi periòdicament de les notícies i les actuacions relacionades amb el Pla d'acció per la sostenibilitat de la UAB.

6. Organitzar jornades informatives anuals sobre el progrés de la implantació del Pla d'acció per la sostenibilitat de la UAB.

8.4. ANNEX 4: Fitxes dels resultats del fòrum presencial

Territori

Estat actual

1. El ritme de creixement de la UAB (pel que fa a la superfície ocupada en planta) és compatible amb la conservació dels espais no edificats (zones enjardinades, camps de conreu i boscos).	
2. Tinc un bon coneixement dels espais agrícoles, forestals i dels itineraris de natura del campus de Bellaterra de la UAB.	

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
5. Introduir criteris de sostenibilitat en la construcció i remodelació d'edificis.	Alta
8. Dur a terme actuacions per a la recuperació ecològica de les rieres (neteja de lleres, conservació del cabal mínim de les rieres, etc.).	Alta
4. Seguir realitzant actuacions de supressió de barreres arquitectòniques.	Alta
9. Realitzar actuacions periòdiques de neteja dels espais forestals.	Mitjana
6. Establir directrius per a la vegetació en espais enjardinats seguint criteris de sostenibilitat	Mitjana
7. Mantenir l'activitat ramadera i agrícola per tal de conservar el mosaic agroforestal actual.	Mitjana
3. Prioritzar el model de creixement concentrat d'edificis enfront del creixement dispers com a estratègia per a conservar els espais no urbanitzats.	Mitjana
10. Realitzar actuacions periòdiques de neteja i manteniment dels itineraris de natura.	Baixa
12. Promoure l'ús dels itineraris de natura entre la comunitat universitària.	Baixa
11. Fomentar les pràctiques docents i treballs de recerca als espais agroforestals del campus de Bellaterra.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SÍ/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Senyalitzar amb rètols informatius les espècies vegetals i animals del campus per a donar-les a conèixer a la comunitat universitària i afavorir així la seva conservació.	SÍ	Alta
B. Fer estudis i dur a terme mesures per a controlar la presència del mosquit tigre al campus.	NO*	
C. Involucrar voluntariat i/o col·laboradors en tasques de manteniment i conservació dels espais agroforestals.	SÍ**	Mitjana
D. Donar a conèixer i fomentar el projecte del Camí Verd del Vallès.	SÍ	Mitjana
E. Integrar la planificació dels espais no urbanitzats amb la dels corredors ecològics, tenint en compte la mobilitat a peu i en bicicleta a través de camins que connectin amb el Vallès Occidental.	SÍ	Alta

* Es creu necessari fer-ho però no es creu oportú incloure-ho com una actuació del Pla d'Acció, ja que és una actuació concreta i que s'haurà de fer inevitablement.

**S'acorda incloure aquesta actuació dins l'actuació núm. 10.

Mobilitat i transport

Estat actual

1. La quantitat de vehicles privats que arriben diàriament a la UAB és sostenible.	
2. Hi ha una bona cobertura en transport públic per arribar a la UAB.	
3. La UAB és accessible en bicicleta.	
4. Els cursos de conducció eficient són útils.	
5. És important conscienciar la comunitat universitària amb campanyes com la Setmana de la Mobilitat Sostenible.	

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
6. Millorar la cobertura de transport públic per arribar a la universitat.	Alta
10. Millorar l'accessibilitat en bici entre la UAB i els municipis veïns (carrils bici, carril verd, etc.).	Alta
12. Instal·lar aparcaments segurs per a bicicletes.	Mitjana
11. Millorar la mobilitat intra-campus (a peu, amb vehicles poc contaminants).	Mitjana
7. Millorar la informació sobre l'oferta de transport públic disponible.	Mitjana
8. Potenciar un ús responsable del cotxe (mitjançant el servei de cotxe compartit).	Baixa
9. Regular els aparcaments de cotxe del campus.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SÍ/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Promoure institucionalment el Camí Verd del Vallès.	SÍ	Alta
B. Aparcament de vehicles de pagament i destinar-ho a subvencionar el transport públic.	NO	
C. Treballar per aconseguir rebaixes en Rebaixar el preu del transport públic pels estudiants.	SÍ	Alta
D. Disposar de 2/3 bicicletes per facultat per a desplaçaments dins del campus.	SÍ	Mitjana
E. Regular l'aparcament de vehicles en zones no contemplades teòricament com aparcaments.	SÍ	Alta

Energia

Estat actual

1. L'augment de consum d'energia que hi ha a la UAB és preocupant (el consum d'energia per m ² al 2005 va ser un 22% superior al del 2002).	
2. Tinc un bon grau de confort al meu lloc d'estudi o de feina a l'estiu.	
3. Tinc un bon grau de confort al meu lloc d'estudi o de feina a l'hivern.	

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
6. Introduir criteris per a millorar l'eficiència energètica dels nous edificis i dels existents (millora d'aïllaments,...).	Alta
10. Instal·lar col·lectors solars (per aigua calenta sanitària) als llocs de més consum (SAF i Vila Universitària).	Alta
4. Millorar l'eficiència dels aparells de climatització substituint les calderes existents per calderes d'alt rendiment i control informàtic.	Alta
7. Instal·lar tecnologies eficients per a enllumenat interior dels edificis (lluminàries d'alta eficiència, detectors de presència,...).	Mitjana
5. Sectoritzar progressivament els edificis en diferents àrees de climatització per tal de millorar el confort.	Mitjana
9. Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi energètic.	Mitjana
11. Fomentar l'ús de vehicles de baixa emissió de contaminants al transport intern (elèctrics, biodièsel, híbrids, hidrogen,...).	Baixa
8. Instal·lar tecnologies eficients per a enllumenat exterior.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SI/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Regulació individual dels aparells de climatització a les aules i despatxos.	SÍ	Mitjana
B. Sistema automàtic d'encesa i apagat dels espais comuns comandat des d'una central.	SÍ	Alta
C. Senyalitzar a quins llums correspon cada interruptor.	NO*	

* Es valora com adient fer l'acció, però es considera massa concreta per a incloure-la com acció al Pla d'acció. La Direcció d'Arquitectura i de Logística es compromet a realitzar aquesta actuació.

Aigua

Estat actual

1. A la UAB es fa un ús responsable de l'aigua per a reg i neteges.	
2. A la UAB es fa un ús responsable de l'aigua per altres usos (lavabos, fonts, laboratoris,...).	

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
4. Seguir treballant per a reduir fuites d'aigua a les canonades.	Alta
3. Instal·lar dispositius per l'estalvi d'aigua (com reductors de cabal, temporitzadors,...) en edificis nous i remodelacions.	Alta
6. Potenciar l'aprofitament dels recursos hídrics locals (aigües pluvials i pous).	Mitjana
5. Instal·lar sistemes de reg per a les zones enjardinades amb un ús de l'aigua més eficient.	Mitjana
7. Realitzar una campanya de sensibilització per a fomentar l'estalvi d'aigua.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SI/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Fer una campanya específica i adoptar mesures per a l'estalvi d'aigua als laboratoris.	Sí	Alta
B. Seguiment de canonades, cisternes, aixetes,... que puguin perdre aigua.	Sí	Alta

NOTA: les propostes relacionades amb enjardinament s'inclouen en el bloc de Territori.

Gestió de residus i ambientalització

Estat actual

1. El servei de recollida de residus urbans que té la UAB és correcte.	
2. Els residus generats als laboratoris de la UAB es tracten adequadament.	
3. La deixalleria del campus dona un servei adequat a les necessitats de la universitat.	
4. Els menjadors i els bars de la UAB tenen una adequada gestió ambiental (generen pocs residus d'envasos, reciclen totes les fraccions de residus,...).	
5. Hi ha una oferta suficient de productes verds i respectuosos amb el medi ambient a les botigues de papereria i oficines en el campus.	
6. Les compres de material de la UAB es fan considerant els seus efectes sobre el medi ambient.	

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
8. Implantar la recollida selectiva dels envasos a tots els centres de la universitat.	Alta
13. Establir mecanismes per a que els proveïdors de la UAB ofereixin uns serveis més verds i uns productes més respectuosos amb el medi ambient.	Alta
12. Fomentar la dispensació de begudes en sistemes que previnguin la generació d'envasos d'un sol ús.	Mitjana
11. Corresponsabilitzar tots els agents externs a la UAB que es donen cita en el campus (centres de recerca externs, empreses, entitats,...) en una gestió de residus coordinada.	Mitjana
7. Implantar la recollida selectiva de la matèria orgànica a tots els centres de la universitat.	Mitjana
9. Millorar la gestió dels residus de laboratori, actualitzant la normativa, els procediments i l'operativa actual.	Baixa
10. Ampliar i millorar els serveis de borsa de material reutilitzable i planta de transferència de residus que ofereix la deixalleria del campus.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SI/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Construir un petit centre de compostatge per cobrir les necessitats del Campus, que servís alhora com centre de demostració i investigació.	Sí	Mitjana
B. Fer campanyes d'informació per a que els usuaris puguin reciclar correctament.	Sí	Alta
C. Avantatges econòmics per als centres/facultats que disminueixin millor els residus.	NO*	
D. Establir punts de reutilització de paper al costat de les fotocopiadores i copisteries als diferents punts productors de paper per tal que, els fulls que han quedat malament, puguin ser reutilitzats per l'altra cara	Sí	Mitjana

* Es considera inviable ja que els centres no assumeixen actualment les despeses derivades dels residus que generen.

Educació i sensibilització

Estat actual

1. Les campanyes de sensibilització ambiental que es fan a la UAB són efectives per influenciar en les conductes individuals dels membres de la comunitat universitària.	
--	---

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
5. Millorar el coneixement dels aspectes ambientals de la UAB entre la comunitat universitària duent a terme campanyes de sensibilització sobre problemàtiques ambientals locals i globals.	Alta
3. Dissenyar un programa per ambientalitzar els actes que se celebrin a la UAB, per tal de reduir i compensar els impactes ambientals derivats de la seva celebració.	Mitjana
4. Realitzar cursos de formació de temàtica ambiental al PAS i PDI.	Mitjana
2. Tenir un programa de voluntariat ambiental que realitzi tasques de sensibilització i projectes ambientals al campus.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SÍ/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Realitzar cursos de formació ambiental als estudiants (que poguessin ser reconeguts com a crèdits de lliure elecció).	NO	
B. Realitzar projectes amb voluntariat ambiental remunerat o beques específiques.	NO*	
C. Seguir introduint la sensibilització i informació ambiental a la vida diària de la UAB. A la pàgina web i crear espais de comunicació ambiental.	SÍ	Alta
D. Seguir col·laborant estretament amb entitats, associacions i plataformes que defensin els mateixos interessos de la UAB.	SÍ	Alta

* Es considera que el voluntariat mai ha de ser remunerat.

Participació i comunicació

Estat actual

1. Tinc un bon coneixement sobre la gestió ambiental de la UAB.	
2. M'agradaria rebre informació periòdica sobre les actuacions relacionades amb l'Agenda 21 de la UAB.	
3. Estaria disposat a participar activament en algunes de les actuacions ambientals de la UAB com a voluntari.	

Resultats fòrum virtual

Priorització de propostes període 2007-2010	Prioritat (Alta, mitjana o baixa)
5. Editar un butlletí electrònic trimestral sobre l'Agenda 21 de la UAB que es publiqui al web i que també el rebim per correu electrònic les persones interessades.	Alta
7. Mantenir i actualitzar el web de l'Agenda 21 de la UAB per a que esdevingui el principal canal d'informació i participació de la comunitat universitària en els aspectes de sostenibilitat de la UAB.	Alta
8. Establir un fòrum virtual d'opinió permanent al web de l'Agenda 21 de la UAB, que es vagi actualitzant en funció de les temàtiques a tractar.	Mitjana
9. Crear taules i organismes de participació temàtics que es reunixin de forma periòdica al llarg de l'any.	Mitjana
4. Crear una llista de distribució on s'informi periòdicament de les notícies i les actuacions relacionades amb el Pla d'acció per la sostenibilitat de la UAB.	Baixa
6. Organitzar jornades informatives anuals sobre el progrés de la implantació del Pla d'acció per la sostenibilitat de la UAB.	Baixa

Noves propostes a valorar

	SÍ/NO	Si és acceptada, establir prioritat
A. Incentivar la participació e tots els temes ambientals dels òrgans de decisió de la UAB, incloent les Juntes de Facultat, els equips de deganat de cada centre , Escoles, etc.	SÍ	Alta
B. Establir un punts d'informació ambiental que donin informació sobre els principals paràmetres ambientals de la UAB (recollida de residus, eficiència energètica, mecanismes d'estalvi d'aigua, etc.).	SÍ	Alta